

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

BAIGIAMOJO VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

**SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTAS 2000/LT/16/P/PA/001
„TECHNINĖ PAGALBA GELEŽINKELIO KRETOS KORIDORIŲ
IXB, IXD IR I PLĖTRAI“**

2005 m. birželio 29 d. Nr.1070-2-38

Vilnius

2005

VARTOJAMI TRUMPINIAI

EDIS	Išplėstinė decentralizuota įgyvendinimo sistema
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
INTOSAI	Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija
FM	Finansinis memorandumas
GPG	Galutinis paramos gavėjas
ĮA	Įgyvendinančioji agentūra
ĮSP	Igaliotasis sektoriaus pareigūnas
ISPA	Stojimo struktūrinės paramos aplinkosaugai ir transportui instrumentas
ĮVP	Igaliotasis valstybės pareigūnas
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija
LG	AB „Lietuvos geležinkeliai“
NF	Nacionalinis fondas
NFD	Nacionalinio fondo departamentas
PRAG	Praktinis PHARE, ISPA, SAPARD sutarčių sudarymo procedūrų vadovas
SM	Susisiekimo ministerija
TID	Transporto investicijų direkcija
PV	Procedūrų vadovas

TURINYS

1. SANTRAUKA	4
1.1. ĮVADAS	4
1.2. AUDITO TIKSLAI	4
1.3. IŠVADOS DĖL ATITIKIMO FINANSINIO MEMORANDUMO REIKALAVIMAMS	5
1.4. KITI KLAUSIMAI	7
2. AUDITO APIMTIS	8
2.1. SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTUS ADMINISTRUOJANČIOS INSTITUCIJOS	8
2.2. BENDRA INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ	10
3. AUDITO METODAI	13
3.1. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS	14
4. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS	15
4.1. PROJEKTO TECHNINIS VALDYMAS BEI ĮGYVENDINIMAS	15
4.1.1. Konkursų organizavimas, vykdymas ir sutarčių parengimas	16
4.1.2. Projekto techninių užduočių vertinimas	18
4.2. PROJEKTO ADMINISTRACINIS VALDYMAS BEI KONTROLĖS SISTEMA	19
4.2.1. Transporto investicijų direkcija	20
4.2.2. AB „Lietuvos geležinkeliai“	22
4.2.3. Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius	28
4.3. VIEŠUMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS	29
4.4. PROJEKTO IŠLAIDŲ TINKAMUMAS APMOKĖTI	30
4.4.1. Konsultantų padarytų išlaidų tinkamumas apmokėti	31
4.5. PROJEKTO GALUTINĖ IŠLAIDŲ ATASKAITA	33
4.6. PROJEKTO GALUTINĖ ATASKAITA	35
1 PRIEDAS	37
2 PRIEDAS	39
3 PRIEDAS	40

1. SANTRAUKA

1.1. ĮVADAS

LR Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Europos Sąjungos finansinės paramos auditus“ Valstybės kontrolei pavesta atlikti ISPA programos projektų auditus ir teikti LR finansų ministerijai ir atitinkamoms institucijoms šių auditų ataskaitas ir išvadas.

Valstybės kontrolės 2005-04-06 pavedimu Nr. 1070-2 atlikome Sanglaudos fondo (ISPA) projekto (toliau tekste – Projektas) Nr. 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ baigiamąjį auditą, privalomą pagal ISPA finansinio memorandumo III. 1 priedo III skyriuje bei Komisijos reglamente (EB) Nr. 1386/2002 nustatytus reikalavimus Bendrijos pagalbos likučio mokėjimui.

Pagal minėtus reikalavimus prie Projekto galutinės išlaidų pažymos ir galutinio mokėjimo paraiškos turi būti pridedama nepriklausomo auditoriaus išvada (deklaracija apie projekto užbaigimą) parengta pagal ISPA Finansinio memorandumo III 4. c priede bei Komisijos Reglamento (EB) Nr. 1386/2002 III priede pateiktą formą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, parengtus vadovaujantis INTOSAI ir Nacionaliniais audito standartais.

Auditas pradėtas 2005-04-06, baigtas 2005-06-29. Audito ataskaitoje pateikta iki 2005-06-15 turėta informacija ir jos vertinimai.

Ši valstybinio audito ataskaita apima ir Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ 2004-08-03 tarpinio audito ataskaitoje Nr. 1070-1-71 pateiktus dalykus.

1.2. AUDITO TIKSLAI

Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ auditas atliktas siekiant atsakyti, ar:

1. Projektas įgyvendintas pagal ISPA finansiniame memorandume nustatytą tikslą ir jam pasiekti numatytas užduotis.
2. Transporto investicijų direkcijoje ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ administruojančiose Sanglaudos fondo (ISPA) projekte, sukurta valdymo ir kontrolės sistema tenkina minimalius ISPA finansiniame memorandume bei Komisijos reglamente (EB) Nr. 1386/2002 nustatytus reikalavimus¹.

¹ Vertintas valdymo ir kontrolės sistemos atitikimas ir Komisijos reglamentui (EB) Nr. 1386/2002, kiek tai susiję su Sanglaudos (ISPA) fondo projektus administruojančių institucijų veikla po 2004-05-01.

3. Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas.

4. Projekto galutinė ataskaita parengta pagal Finansinio memorandumo reikalavimus ir joje tinkamai pateiktas projektui nustatyto tikslo pasiekimas.

1.3. IŠVADOS DĖL ATITIKIMO FINANSINIO MEMORANDUMO REIKALAVIMAMS

Viešųjų pirkimų procedūrų laikymasis

Konkursų organizavimas, vykdymas ir sutarčių parengimas vyko laikantis praktinio PHARE, ISPA, SAPARD sutarčių parengimo vadovo (toliau tekste - PRAG) bei struktūrinės sutarties sudarymo vadovo reikalavimų, išskyrus kai kurių terminų nesilaikymą (Skirstymo stočių modernizavimo projekto techninės pagalbos konkursas). (Žr. 4.1.1. skyrių).

Viešumo priemonių įgyvendinimas

Įgyvendintos viešumo priemonės atitinka joms keliamus reikalavimus, išskyrus tai, kad Lietuvos spaudoje nebuvo pranešta apie įgyvendinamo projekto komponentų pasirašytų sutarčių dydį, paslaugų teikėjus, paslaugų teikimo pradžią, pabaigą. (Žr. 4.3. skyrių).

Projektui nustatyto tikslo pasiekimas

Audituojamo projekto tikslas – suteikti techninę pagalbą parengiant prašymus EK dėl Sanglaudos fondo (ISPA) paramos suteikimo būsimiems projektams, t.y. parengti reikiamus projektų vykdymo dokumentus, užtikrinti dokumentų kokybę, siekiant efektyvaus paramos panaudojimo ir tinkamo tolimesnio projektų įgyvendinimo.

Projekto keturių komponentų EK delegacijos patvirtintų techninių užduočių tikslai atitinka Finansiniame memorandume nustatytą projekto tikslą.

ISPA paraiškoje, pagal kurią patvirtintas Finansinis memorandumas, nurodyti darbai arba atlikti, arba pakeisti kitais. Nepaisant audito metu nustatytų nukrypimų, techninės užduotys, pagal kurias buvo vykdomi darbai, numato dokumentų, susijusių su tolimesniu komponentų įgyvendinimu, parengimą ir jos atitinka Finansinio memorandumo tikslą. Taigi projektui nustatytas bendras tikslas buvo pasiektas. (Žr. 4.1.2. skyrius).

Valdymo ir kontrolės sistema

Siekdami įsitikinti, ar valdymo ir vidaus kontrolės administravimo sistema tenkina minimalius ISPA finansiniame memorandume nustatytus reikalavimus, vertiname šio projekto požiūriu Transporto

investicijų direkcijos (toliau tekste – TID) ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau tekste – LG) vidaus kontrolę.

Transporto investicijų direkcija:

- Projekto įgyvendinimo pradžioje (iki 2003-06-13) TID neturėjo detalių darbo procedūrų aprašymų.
- Iki vyr. specialisto finansų kontrolieriaus paskyrimo (iki 2003-10-07) nebuvo pakankamai užtikrinamas finansinių dokumentų apskaitos ir kontrolės funkcijų atskyrimas.
- Ne visais atvejais buvo užtikrintas tinkamas auditų metu nustatytų trūkumų šalinimas.
- Kartais netinkamai atliekama apmokėjimui pateiktų sąskaitų kontrolė. (Žr. 4.2.1. skyrių).

AB „Lietuvos geležinkeliai“:

Projekto įgyvendinimo pradžioje (iki 2003-10-29) LG:

- neturėjo detalių darbo procedūrų aprašymų;
- nebuvo nustatytos darbo grupių narių, tiesiogiai dalyvaujančių projekto įgyvendinime, funkcijos, teisės, atsiskaitomybė ir atsakomybė už atliekamą darbą;
- 2004 m. patvirtintame ISPA procedūrų vadove dalis procedūrų nepakankamai detaliai aprašytos, kai kurios jų nebuvo suderintos su Administraciniu susitarimu TID perduotomis funkcijomis bei su LG struktūrinių padalinių nuostatuose ir darbuotojų pareiginiuose nuostatuose nurodytomis funkcijomis.
- Ne visos auditorių rekomendacijos įgyvendintos². Keičiant LG struktūrą, padalinių bei darbuotojų funkcijas, nuostatus ir kt. netinkamai buvo tvarkomi administraciniai teisės aktai – pakeisti teisės aktai ne visais atvejais buvo laikomi netekusiais galios. (Žr. 4.2.2. skyrių).
- Projekto įgyvendinimo pradžioje bendrovės vadovybė skyrė nepakankamai dėmesio vidaus kontrolės sistemos stiprinimui, jos efektyvumo gerinimui.

Sanglaudos fondo (ISPA) projektus administruojančios institucijos (LG, TID) kiekviena atskirai savo procedūrų vadovuose nusistačiusios galutinės projekto ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo terminus, o TID yra nusistačiusi ir pateikimo NF terminus, tačiau minėtų institucijų darbo procedūrose nėra vientisos sistemos, užtikrinančios greitą ir tinkamą galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimą.

² Valstybės kontrolės 2004-08-03 ISPA projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių Nr. IXB, IXD ir I plėtrai“ tarpinė valstybinio audito ataskaita Nr. 1070-1-71.

Bendra išvada dėl valdymo ir vidaus kontrolės sistemos:

Projekto įgyvendinimo pradžioje TID ir LG valdymo ir vidaus kontrolės sistema buvo nepakankamai reglamentuota. Patvirtinus ISPA procedūrų vadovus TID kontrolės sistemoje didelių trūkumų nenustatyta, po tarpinio audito LG sistemoje dauguma nustatytų trūkumų buvo pašalinta, kiti trūkumai šio techninės pagalbos projekto įgyvendinimui įtakos neturėjo.

Išlaidų tinkamumas

Komisijai deklaruojamos Projekto įgyvendinimo išlaidos yra tinkamos. (Žr.4.4. skyrių).

Galutinė išlaidų ataskaita

Projekto galutinė išlaidų ataskaita visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas, t.y. galutinės išlaidų ataskaitos duomenys yra teisingi ir paremti juos patvirtinančiais dokumentais ir apskaitoje užregistruotais duomenimis. Į išlaidų ataskaitą įtrauktos išlaidos atitinka Finansinio memorandumo reikalavimus. (Žr. 4.5. skyrių).

Projekto galutinė ataskaita

Projekto galutinėje ataskaitoje pateikta visa Finansiniame memorandume reikalaujama informacija bei tinkamai pateiktas projektui nustatyto tikslo pasiekimas. Ataskaitoje pateiktos išlaidų sumos yra teisingos ir projektui numatytos užduotys tinkamai atliktos. (Žr.4.6. skyrių).

1.4. KITI KLAUSIMAI

Valstybinį auditą atliko Finansinio audito 7-ojo departamento darbuotojai:

Tomas Mackevičius – departamento direktorius,

Laimutė Virbickienė – grupės vadovė, vyriausioji valstybinė auditorė,

Eleonora Čaikovskaja – valstybinė auditorė,

Jurgita Kimštaitė – valstybinė auditorė,

Tomas Musteikis – valstybinis auditorius,

Gediminas Eirošius – specialistas (auditoriaus padėjėjas).

Skirtingais laikotarpiais valstybiniai auditoriai atliko tam tikras audito proceso dalis.

2. AUDITO APIMTIS

2.1. SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTUS ADMINISTRUOJANČIOS INSTITUCIJOS

ISPA programos projektai nuo 2004-05-01 yra Sanglaudos fondo projektai, kuriems tiesiogiai pradedami taikyti Europos Tarybos ir Europos Komisijos reglamentai. Vyriausybė, siekdama, kad Sanglaudos fondo ir Lietuvos Respublikos lėšos būtų veiksmingai administruojamos, 2004-06-28 priėmė nutarimą Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-09-24 nutarimo „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“, kuris detalizavo Sanglaudos fondo lėšų administravimą, apibrėžė institucijų funkcijas ir teises.

Sanglaudos fondo (ISPA) lėšomis transporto sektoriaus finansuojamų projektų administravimo sistemą sudaro:

- Vadovaujančioji institucija (LR finansų ministerija);
- Auditą koordinuojanti institucija (LR finansų ministerija);
- Mokėjimo institucija (LR finansų ministerija);
- Tarpinė institucija (LR susisiekimo ministerija);
- Įgyvendinančioji institucija (Transporto investicijų direkcija);
- Priežiūros komitetas (Europos Komisijos, vadovaujančiosios, mokėjimo, tarpinių ir įgyvendinančiųjų institucijų atstovai);
- Galutinė paramos gavėja (AB „Lietuvos geležinkeliai“).

• **Vadovaujančioji institucija.** Komisijos reglamente Nr. 1386 / 2002³ valstybei, gaunančiai Sanglaudos fondo lėšas, numatyta sąlyga įsteigti vadovaujančią ir mokėjimo institucijas. Lietuvoje vadovaujančiosios institucijos funkcijas pavesta atlikti⁴ Finansų ministerijos ES programų valdymo departamentui. Vadovaujančioji institucija koordinuoja valdymo ir kontrolės sistemos kūrimą ir atlieka jos veikimo priežiūrą, bendradarbiauja su Europos Komisija, organizuoja Priežiūros komiteto posėdžius, atlieka kitas funkcijas, priskirtas pagal ES Sanglaudos fondo reglamentus ir Sanglaudos fondo administravimo taisykles. Europos Sąjungos programų valdymo departamentas atliko nacionalinio pagalbos koordinatoriaus ir nacionalinio ISPA koordinatoriaus sekretoriato funkcijas. Minėto departamento struktūroje yra Sanglaudos fondo valdymo skyrius, kuris koordinuoja Sanglaudos fondo įgyvendinimą.

³ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1386/2002 2002 m. liepos 29 d. nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl Sanglaudos fondo paramos valdymo ir kontrolės sistemų bei finansinių koregavimų atlikimo tvarkos.

⁴ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1164/94 1994 m. gegužės 16 d. įsteigiantis Sanglaudos fondą *F straipsnis* Priežiūra.

- **Audita koordinuojanti institucija.** Komisijos reglamento Nr. 1386 / 2002 IV skyriaus „Atrankiniai patikrinimai“ 9 str. 1 p. nurodyta, kad „valstybės narės organizuoja atitinkamai atrinktų projektų patikrinimus, konkrečiai skirtus taikomų valdymo ir kontrolės sistemų efektyvumui patikrinti. LR Vyriausybės 2004-06-28 nutarimu Nr. 802 patvirtintų Europos Sąjungos sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse nurodyta, kad atrankinių patikrinimų procesą koordinuoja ir minėtose taisyklėse numatytą kasmetinę ataskaitą Europos Komisijai teikia Finansų ministerija. Finansų ministro 2004-04-29 įsakymu Nr. 1K-167 atrankinių patikrinimų koordinavimo funkcija priskirta Finansų ministerijos Finansų kontrolės ir metodologijos departamento Vidaus audito metodologijos ir priežiūros skyriui.
- **Nacionalinio fondo departamentui** pavesta atlikti Europos Sąjungos Sanglaudos fondo mokėjimo institucijos funkcijas.
- **Valstybės išdo departamentui** pavesta administruoti Valstybės išdo sąskaitose esančias Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšas, atlikti Europos Sąjungos Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų mokėjimus rangovams, paslaugų teikėjams, prekių tiekėjams ir tvarkyti šių lėšų apskaitą.
- **Tarpinė institucija.** Lietuvoje už transporto sektoriaus strategiją, projektų lėšų planavimą, priemonių įgyvendinimą ir priežiūrą atsakinga Susisiekimo ministerija. Ji užtikrina teikiamų paraiškų projektams finansuoti atitikimą ES ir Lietuvos teisės aktams bei projektų atrankinių patikrinimų atlikimą pagal Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 1386/2002 reikalavimus ir apie rezultatus informuoja Finansų ministeriją bei Valstybės kontrolę ir kt.
- **Įgyvendinančioji institucija.** Lietuvoje transporto sektoriaus įgyvendinančios institucijos funkcijas ES Sanglaudos fondo srityje atlieka Transporto investicijų direkcija.
- **Priežiūros komitetas.** Projekto Finansiniame memorandume kaip ir Sanglaudos fondo reglamente⁵ numatytas priežiūros komitetas, užtikrinantis įgyvendinamų ES projektų priežiūrą ir vertinimą. ISPA programos įgyvendinimo priežiūrą atliko ISPA priežiūros komitetas, kuriame dalyvavo Europos Bendrijų Komisijos, LR Vyriausybės, tarptautinių finansinių institucijų atstovai, Įgaliotasis valstybės pareigūnas bei ISPA įgyvendinančiųjų institucijų ir galutinių paramos gavėjų atstovai. Priežiūros komiteto pirmininko funkcijas vykdė Nacionalinis ISPA koordinatorius. ISPA priežiūros komiteto posėdžiai vyko du kartus per metus.

Sanglaudos fondo lėšų panaudojimo priežiūrą ir vertinimą atlieka Sanglaudos fondo priežiūros komitetas (toliau tekste – komitetas), kurio funkcijos patvirtintos Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklėse. Už komiteto posėdžių organizavimą atsako vadovaujančioji institucija. Pirmasis komiteto posėdis įvyko 2005 m. gegužės 24–25 dienomis. Komiteto sudėtis patvirtinta finansų ministro 2005-02-08 įsakymu Nr. 1K-048.

- **Galutinė paramos gavėja.** Mūsų audituojamo Projekto požiūriu galutinė paramos gavėja (toliau tekste – GPG) yra AB „Lietuvos geležinkeliai“ bei Susisiekimo ministerija (Transporto investicijų direkcija).

2.2. BENDRA INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Finansiniame memorandume 2000/LT/16/P/PA/001 dėl projekto finansavimo, 2001-06-22 pasirašytame Europos Komisijos ir – 2001-07-25 Lietuvos Respublikos, projektui finansuoti numatyta 1 250 000 eurų, iš jų: ISPA dalis – 937 500 eurų (kas sudaro 75 % visos paramos), bendrojo finansavimo dalis – 312 500 eurų (kas sudaro 25 % visos paramos).

Šis Sanglaudos fondo (ISPA) projektas, skirtas geležinkelio koridorių IXB, IXD ir I atnaujinimui, atsižvelgiant į ES normas, yra dalis ilgalaikės programos, numatytos Lietuvos nacionalinėje transporto strategijoje.

Finansiniame memorandume nurodytas projekto „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ tikslas – suteikti techninę pagalbą, parengiant paraiškas Europos Komisijai dėl ISPA paramos suteikimo. Nurodytos specifinės parengiamosios projekto užduotys:

- signalizacijos ir elektros tiekimo modernizavimas,
- geležinkelio statinių ir Kauno tunelio renovacija,
- skirstymo stočių modernizavimas.

Už šių užduočių įgyvendinimą atsakinga ir GPG yra AB „Lietuvos geležinkeliai“.

TID, kaip įgyvendinančioji institucija ir GPG, atsakinga už Europinės vėžės geležinkelio linijos nuo Lenkijos / Lietuvos valstybių sienos iki Kauno ir multimodaliniam terminalui įrengti tinkamiausios vietos parinkimą ir galimybių studijos parengimą.

Projektas „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ įgyvendintas, konsultantams atlikus numatytas šias projekto komponentų užduotis:

- Skirstymo stočių geležinkelio IX B Kretos koridoriuje projektavimo (modernizavimo) komponentą įgyvendinanti konsultacinė bendrovė *Jacobs Gibb* atliko Vaidotų ir Radviliškio stočių topografinius ir geotechninius tyrimus, įvertino esamą stočių būklę, atliko preliminarūs projektavimus, apsvarstant keletą modernizacijos scenarijų bei ekonominę ir finansinę analizę, poveikio aplinkai įvertinimą ir parengė dvi stabdymo sistemų studijų išvadas bei konkurso dokumentus.
- Naujos Europinės vėžės geležinkelio linijos nuo Lenkijos / Lietuvos valstybės sienos iki Kauno ir multimodalinio terminalo studijos parengimo komponentą įgyvendino konsultacinė bendrovė

⁵ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1164/94 1994 m. gegužės 16 d. įsteigiantis Sanglaudos fondą *F straiipsnis* Priežiūra.

Alanet Global, kuri įvertino Lietuvos transporto infrastruktūros esamą padėtį ir pateikė prognozes, taip pat pateikė kelis galimus geležinkelio linijos nuo Lenkijos / Lietuvos sienos iki Kauno bei multimodalinio terminalo (logistikos centro) techninius sprendimus, preliminarus poveikio aplinkai vertinimo rezultatus, ekonominį ir finansinį vertinimą, užimtumo poveikį, parinko geresnę alternatyvą bei parengė techninės užduoties projektą ir Susisiekimo ministerijos veiksmų planą.

- Geležinkelio statinių ir Kauno tunelio renovacijos komponentą įgyvendinanti konsultacinė bendrovė *Niras Consulting Engineers and Planners A/S* atliko tiltų statyviečių apžiūras, parengė galimybių studijos baigiamuosius komentarus, kuriuose nurodė objektų renovacijos galimas strategijas bei jas įvertino, parengė pirminį projektą, atliko geotechninius tyrimus, paruošė detalųjį projektą bei parengė konkurso dokumentus. Taip pat atliko Kauno tunelio apžiūrą, parengė 4 tunelio remonto alternatyvas (pirminį projektą) ir atliko lyginamąją išlaidų ir rezultatų analizę, taip pat parengė specialios apžiūros ataskaitą ir parengė konkurso dokumentus.
- Signalizacijos ir elektros tiekimo modernizavimo ruože Šiauliai – Klaipėda komponentą įgyvendinanti konsultacinė bendrovė *Scott Wilson Railways* atliko preliminarų projektavimą, poveikio aplinkai vertinimą ir parengė konkurso dokumentus.

Techninės pagalbos projekto užduočių įgyvendinimui su konsultantais pasirašytos 1 249 180 eurų vertės sutartys. Projektui įgyvendinti pasirašytos sutartys, atsakingi subjektai už projekto įgyvendinimą ir konsultantai, vykdančys projekto užduotis (toliau komponentus), pateikti 1-oje lentelėje.

1 lentelė

Sutartys dėl projekto komponentų įgyvendinimo

Eil. Nr.	Sutartis (projekto komponentas)	Atsakingas už projekto komponentų įgyvendinimą (GPG)	Konsultantas	Sutarties suma, eurai
1.	Geležinkelio statinių ir Kauno tunelio renovacijos techninės dokumentacijos ir konkurso dokumentų parengimas	AB „Lietuvos geležinkeliai“	<i>Niras Consulting Engineers and Planners</i>	645 303
2.	Signalizacijos ir elektros tiekimo modernizavimo ruože Šiauliai – Klaipėda techninės dokumentacijos ir konkurso dokumentų parengimas	AB „Lietuvos geležinkeliai“	<i>Scott Wilson Railways</i>	282 150
3.	Skirstymo stočių modernizavimo projektinių pasiūlymų ir konkurso dokumentų parengimas	AB „Lietuvos geležinkeliai“	<i>Jacobs Gibb</i>	149 790
4.	Europinio standarto geležinkelio vėžės ir multimodalinio centro tinkamiausios vietos parinkimas, parengiant galimybių studiją	SM/TID ir AB „Lietuvos geležinkeliai“	<i>Alanet Global</i>	171 937
Iš viso				1 249 180

Projekto įgyvendinimo išlaidų apmokėjimas

Finansinio memorandumo galiojimo laikas buvo pratęstas nuo 2003-12-31 iki 2004-12-31, nes LG netenkino konsultanto *Jacobs Gibb*:

- pateikta stabdymo sistemų atliktos studijos išvada, todėl buvo atlikti papildomi darbai;
- parengti skirstymo stočių modernizavimo projektiniai ir konkurso dokumentai. Dėl užsitęsusio komponento įgyvendinimo pagal PRAG reikalavimus parengti konkurso dokumentai, Lietuvai 2004-05-01 tapus ES nare, turėjo būti pataisyti pagal LR viešųjų pirkimų įstatymą.

Šis Projekto komponentas buvo baigtas 2004 m. liepos mėnesį, galutinę ataskaitą LG Priežiūros komitetas patvirtino 2004-07-02.

Už Projekto įgyvendinimą konsultantams iki 2004-12-31 buvo apmokėta 1 201 383,61 eurų, iš jų bendrovė *Jacobs Gibb* nepateikė 635,35 eurų sumos išlaidas pateisinančių dokumentų. (Žr. 5.4.1 skyrių). Bendra projekto tinkamų išlaidų suma sudaro 1 200 748,26 eurų, iš jų:

- 1) ISPA dalis – 900 561,20 eurų arba 75% visų tinkamų išlaidų sumos, iš jų:
 - ISPA dalis ISPA lėšomis – 446 783,19 eurų arba 37,21 % visos apmokėtos tinkamų išlaidų sumos,
 - ISPA dalis laikinai pasiskolintomis lėšomis – 453 778,01 eurų arba 37,79 % visos tinkamų išlaidų sumos.

- 2) bendrojo finansavimo dalis – 300 187,06 eurų arba 25% visos tinkamų išlaidų sumos.

ISPA projektui 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ numatytos lėšos pagal FM bei šių lėšų panaudojimas pateiktas 2-oje lentelėje.

2 lentelė

Duomenys apie Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2000/LT/16/P/PA/001 išlaidų apmokėjimą iki 2004-12-31

eurai

FM Nr. / Paslaugų teikėjas	Finansinio memorandumo / sutarties vertė			Pateikta sąskaitų*	Skirtumas	Apmokėta**
	ISPA	Bendrasis finansavimas	Iš viso			
	1	2	3=1+2			
FM 2000/LT/16/P/PA/001	937.500,00	312.500,00	1.250.000,00			
<i>Pagal FM pasirašytos sutartys:</i>						
<i>Jacobs Gibb. Ltd.</i>	112.342,50	37.447,50	149.790,00	119.196,65	30.593,35	119.196,65
<i>Niras Consulting Engineers and Planners A/S</i>	483.977,25	161.325,75	645.303,00	645.303,00	0,00	645.303,00
<i>Scott Wilson Railways</i>	211.612,50	70.537,50	282.150,00	266.850,00	15.300,00	266.850,00
<i>Alanet</i>	128.952,75	42.984,25	171.937,00	169.398,61	2.538,39	169.398,61
<i>Pasirašytų sutarčių suma iš viso:</i>	<i>936.885,00</i>	<i>312.295,00</i>	<i>1.249.180,00</i>			
			<i>Iš viso:</i>	<i>1.200.748,26</i>	<i>48.431,74</i>	<i>1.200.748,26</i>

* Suma pripažinta tinkama finansavimui

** Išskaičiuotas grąžintiną 635,35 eurų sumą

3. AUDITO METODAI

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis bei naudojantis:

- Valstybinio audito reikalavimais, parengtais pagal INTOSAI tarptautinius audito standartus bei Nacionalinius audito standartus;
- Finansinio audito vadovu (parengtas Valstybės kontrolės);
- Valdymo ir kontrolės sistemų audito vadovu Sanglaudos fondo auditui valstybėse narėse, (parengtas Europos Komisijos Regioninės politikos generalinio direktorato);
- gera audito praktika.

Pakankamiems, patikimiems ir tinkamiems audito įrodymams gauti buvo naudojamos Valstybinio audito reikalavimuose nurodytos audito procedūros:

- paklausimas (valstybinių auditorių pateikti klausimai žodžiu ir raštu, gautų atsakymų vertinimas);
- dokumentų tikrinimas.

Į šią ataskaitą perkelti pagrindiniai 2004-08-03 valstybinio audito tarpinės ataskaitos Nr. 1070-1-71 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ dalykai.

Šio audito metu vertinome projekto:

- techninį valdymą ir įgyvendinimą;
- administracinį valdymą ir kontrolės sistemą;
- galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos pagrįstumą;
- galutinės ataskaitos parengimą;
- viešumo priemonių taikymą.

Vertindami projekto techninį valdymą ir įgyvendinimą, apklausėme projektų vadovus, darbuotojus, peržiūrėjome susirašinėjimo dokumentus, projekto komponentų galutines ataskaitas, visų projekto etapų dokumentus.

Atlikome projekto administravimo procedūrų testus.

Vertindami projekto administracinį valdymą ir kontrolės sistemą, apklausėme TID, LG, Auditą koordinuojančios institucijos, Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriaus (toliau tekste - VAS) darbuotojus, peržiūrėjome nuostatus, pareigybų aprašymus, procedūrų vadovus, ataskaitas.

Vertindami galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos pagrįstumą, atlikome išlaidų ataskaitos ir EK pateiktų avansinių, tarpinių mokėjimų bei galutinės mokėjimo paraiškos testą pagal 5 audito tvirtinimus (baigtumą, tikrumą, įvertinimą, teisėtumą ir atskleidimą). Taip pat atlikome projekto

komponentų sąskaitų pagrįstumo pagal sutarčių sąlygas bei pagrįstumo apskaitos sistemos duomenimis testus. Vadovaujantis racionalumu dėl mažo išlaidų skaičiaus netaikėme išlaidų atrankos metodo, o atlikome visų 18 mokėjimų detalų testavimą. Be to, kartu atlikome administravimo procedūrų kontrolės testus.

Galutinės išlaidų ataskaitos parengimą kaip ir viešumo priemonių įgyvendinimą vertinome pagal Finansinio memorandumo jiems keliamus reikalavimus.

Audito metu taip pat peržiūrėjome nacionalinių ir ES audito institucijų parengtas audito ataskaitas (žr. 1 priedą), tiesiogiai susijusias su transporto (geležinkelių) sektoriaus Sanglaudos fondą (ISPA) administruojančiomis institucijomis ir projekto įgyvendinimu bei atlikome auditų ataskaitose (žr. 3 priedą) nurodytų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą.

Pasinaudodami minėtų auditų rezultatais, kuriuose be kitų institucijų išsamiai išnagrinėta ir įvertinta Nacionalinio fondo (NF) valdymo ir kontrolės sistema, šio audito ataskaitoje NF valdymo ir vidaus kontrolės sistemos vertinimo atskirai nepateikiame.

Pagal 2004-2011 metų Sanglaudos fondo audito strategiją, Auditą koordinuojančios institucijos veiklos bei vidaus audito funkcijų (sistemų audito ir 15 % išlaidų atrankinių patikrinimų) vertinimo sisteminį auditą atliksime atskirai.

Šio audito rezultatai, gauti įvertinus vidaus kontrolę bei atlikus detalius testus, pateikiami 4 ataskaitos dalyje.

3.1. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS

Mūsų auditas buvo suplanuotas taip, kad atitiktų Valstybinio audito reikalavimus, kurie parengti vadovaujantis INTOSAI ir Nacionaliniais audito standartais.

Atliekamo audito reikšmingumo lygis yra 1 % visų apmokėtų projekto išlaidų sumos (1 200 748,26 eurų), t. y. reikšmingumo suma (didžiausia priimtina klaidų visuma) sudaro 12 007 eurai.

Mes nustatėme 95 % audito patikimumo lygį, kurio didžiąją dalį gavome atlikę detalų išlaidų testavimą.

4. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

4.1. PROJEKTO TECHNINIS VALDYMAS BEI ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-07 nutarimu Nr. 1479 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Bendrijų Komisijos finansinių memorandumų rengimo ir sudarymo tvarkos patvirtinimo“ ISPA įgyvendinančiai agentūrai buvo priskirta atsakomybė už konkursų organizavimą, sutarčių sudarymą, apmokėjimą ir techninį, projektų finansuojamų pagal ISPA programą, įgyvendinimą.

Finansavimo sutartimi (pasirašyta 2001-06-28, papildyta 2003-06-02) tarp Nacionalinio fondo ir TID dėl ISPA projektų įgyvendinimo, TID direktoriui – įgaliotajam sektoriaus pareigūnui, kaip įgyvendinančios institucijos vadovui, priskirtos pareigos užtikrinti:

- konkursinės medžiagos ruošimą ir pateikimą išankstiniam EK delegacijos patvirtinimui, viešųjų pirkimų ir sutarčių sudarymo procedūrų priežiūrą, finansinį administracinį ir techninį patvirtintų projektų valdymą (5 str. 5 p.),
- kiekvienam ISPA programos projektui TID pasirinktu, atsižvelgiant į rizikos faktorius, laiku (ne rečiau kaip kartą per metus kiekvienam ISPA programos projektui) atlikti patikras vietose (5 str. 14 p.).

Geležinkelių transporto infrastruktūros projektams tinkamai parengti, jų finansavimui ISPA lėšomis užtikrinti ir sėkmingai įgyvendinti 2001-10-04 LG gen. direktoriaus įsakymu Nr. 392 „Dėl ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų rengimo ir jų įgyvendinimo“ patvirtinta ISPA lėšomis finansuojamų projektų valdymo struktūros schema ir įsteigtas:

- infrastruktūros projektų, finansuojamų ISPA lėšomis, rengimo ir jų įgyvendinimo Koordinavimo ir priežiūros komitetas,
- trys dokumentų rengimo darbo grupės (nurodant grupės vadovą ir narius).

Įgyvendinant techninės pagalbos projektą, TID vykdė projekto konkurso organizavimo ir sutarčių sudarymo procedūras, taip pat vykdė mokėjimus rangovui ir EK delegacijos iniciatyva organizuodavo projekto komponentų įgyvendinimo aptarimus. LG konsultantų vykdomo projekto anksčiau minėtų trijų komponentų darbų priežiūrą, koordinavimą su konsultantais vykdė LG ISPA lėšomis finansuojamų projektų Koordinavimo priežiūros komitetas (toliau - komitetas). Jam kas ketvirtį projekto vadovai atsiskaito dėl vykdomo projekto komponentų. Bendrą informaciją apie projekto komponentus komitetui taip pat teikia LG Investicijų tarnybos Investicijų skyriaus projektų valdymo sektorius.

Už ketvirtą komponentą (Europinio standarto geležinkelio vežės ir multimodalinio centro vietos parinkimas) buvo atsakinga TID. Jo įgyvendinimo priežiūrai Susisiekimo ministro 2003-09-04 įsakymu Nr. 3-502 buvo įsteigta darbo grupė, kuriai pavesta atlikti techninės priežiūros komiteto funkcijas.

Pastebėjimas

Projekto įgyvendinimo pradžioje patikrų vietose procedūros buvo tik rengiamos. TID procedūrų vadovas dėl patikrų vietose papildytas 2003-09-29. TID neturėjo patikrų vietose atlikimo patirties, pirmąją administracinę patikrą vietoje TID atliko 2003 metų gruodžio mėnesį. TID AB „Lietuvos geležinkeliai“ atliktos patikros vietoje ataskaitoje „Galutinio naudos gavėjo (GNG) pasirengimas įgyvendinti projektą“ nenurodyti trūkumai, susiję su įgyvendinamų projektų administraciniu ir techniniu valdymu, tačiau nustatyti tarpinio valstybinio audito metu. TID 2004 metais atliko 8 patikras vietoje, per pirmąją 2005 metų pusmetį – 4 patikras vietoje.

4.1.1. Konkursų organizavimas, vykdymas ir sutarčių parengimas

Projekto konkursų organizavimui ir sutarčių parengimui buvo taikomi Praktinio PHARE, ISPA, SAPARD sutarčių parengimo procedūrų vadovo (PRAG) bei struktūrinės sutarties sudarymo vadovo reikalavimai.

Konkursų vykdymo metu TID ir LG funkcijas, teises ir pareigas nustatė ISPA įgyvendinimo administracinis susitarimas dėl pareigų padalijimo tarp įgyvendinančios institucijos, t.y. Susisiekimo ministerijos ir galutinio paramos gavėjo – LG (pasirašytas 2001-10-25 bei papildytas 2003-09-26). Detalių patvirtintų procedūrų TID/LG tuo metu nebuvo.

Kiekvienam iš keturių anksčiau minėtų projekto komponentų vyko atskiras konkursas ir buvo parengta atskira techninė užduotis, kaip tai numatyta Finansiniame memorandume.

4.1.1.1. Konkursų vykdymas pagal paslaugų sutarčių riboto konkurso procedūras

PRAG nustatyta, kad riboto konkurso procedūra taikoma, kai sutarties vertė yra 200 000 eurų ir didesnė.

Geležinkelio statinių ir Kauno tunelio renovacijos konkurso vykdymas

Konkursas vyko pagal paslaugų sutarčių riboto konkurso procedūrą, nes sutarties numatomas biudžetas sudarė 650 000 eurų. Konkursas buvo suskaidytas į du elementus: vienas skirtas geležinkelio statinių renovacijai, kitas Kauno tunelio renovacijai. Abiejų elementų laimėtoju buvo išrinkta *Niras Consulting Engineers and Planners A/S*. Sutartis 645 401 euro vertės su konsultantu abiems elementams buvo pasirašyta 2002-09-18. Papildžius sutartį 2003-06-02, paslaugos suma buvo sumažinta iki 645 303 eurų.

Signalizacijos ir elektros tiekimo modernizavimo konkurso vykdymas

Konkursas vyko pagal paslaugų sutarčių riboto konkurso procedūrą, nes sutarties numatomas biudžetas sudarė 300 000 eurų. Laimėtoju buvo išrinkta *Scott Wilson Railways*. 282 150 eurų sumos sutartis su konsultantu buvo pasirašyta 2002-09-30.

Išvada

Geležinkelio statinių ir Kauno tunelio renovacijos bei Signalizacijos ir elektros tiekimo modernizavimo konkursų organizavimas, vykdymas bei sutarčių pasirašymas vyko pagal PRAG reikalavimus.

4.1.1.2. Konkursų vykdymas pagal struktūrinės sutarties sudarymo vadovo reikalavimus

PRAG nustatyta, kad struktūrinių sutarčių forma taikoma trumpalaikėms techninės pagalbos sutartims, kurių vertė ne didesnė negu 200 000 eurų, vykdymo laikas (t.y. paslaugų, kurios turės būti iš tikrųjų suteiktos, trukmė) ne ilgesnis negu 12 mėnesių. Šios sutartys sudaromos vadovaujantis Struktūrinės sutarties sudarymo vadovu.

Skirstymo stočių modernizavimo konkurso vykdymas

Konkursas vyko pagal Struktūrinės sutarties sudarymo vadovą, nes numatomas sutarties biudžetas – 150 000 eurų, trukmė – 6 mėn. (pagal techninę užduotį). Konkurso laimėtoju išrinkta konsultacinė bendrovė *Jacobs Gibb*. Struktūrinė 149 790 eurų vertės sutartis su konsultacine bendrove *Jacobs Gibb* pasirašyta 2002-06-26.

Pastebėjimai

Struktūrinės sutarties sudarymo vadovo 4.2.5 punktas „Pasiūlymų siuntimas“ nustato, kad pasiūlymas išsiunčiamas iki termino pabaigos likus 14 dienų, kaip nustatyta kvietimo dalyvauti paslaugų pirkimo konkurse 11 eilutėje. TID, nesilaikydamas Struktūrinės sutarties sudarymo vadovo 4.2.5 punkto reikalavimų, kvietime dalyvauti konkurse nurodė 4 dienomis ilgesnį pasiūlymų pateikimo terminą negu minėtame vadove nustatytas 14 kalendorinių dienų terminas.

Skirtingi projekto įgyvendinimo laikotarpiai nurodyti konkurso dalyviams išsiųstuose kvietimuose dalyvauti paslaugų pirkimo konkurse ir techninėje užduotyje. Pagal kvietimą užduoties trukmė 69 kalendorinės dienos (daugiau negu 2 mėnesiai), pagal techninę užduotį – 6 mėnesiai.

Struktūrinės sutarties sudarymo vadovo 4.2.3 punktas „Prašymas paaiškinti“ nustato, kad „reikalavimo iniciatorius, prašomas paaiškinti techninės užduoties detales, turi greitai atsakyti į kandidato klausimą ir tuo pačiu metu išsiųsti atsakymą faksu ar elektroniniu paštu ir kitiems dviems kandidatams“.

TID nepateikė dokumentų, įrodančių, kad visiems skirstymo stočių modernizavimo konkurso dalyviams buvo išsiųsti atsakymai į vienos bendrovės pateiktą klausimą. TID 2004-06-15 rašte Nr. 1.2-684 nurodė, kad atsakymas „buvo pateiktas visiems konkurso dalyviams elektroninio pašto žinučių forma, tačiau [...] neišsaugotas“.

Išvada

Skirstymo stočių modernizavimo projekto techninės pagalbos konkursas vyko vadovaujantis PRAG ir Struktūrinės sutarties sudarymo vadovo reikalavimais, išskyrus tai, kad:

- kvietimas dalyvauti paslaugų pirkimo konkurse išsiųstas 4 dienomis anksčiau nustatyto termino;
- audito metu nebuvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad visiems konkurso dalyviams buvo išsiųsti atsakymai į vieno kandidato pateiktą klausimą.

TID veiksmai

TID procedūrų vadove Sanglaudos fondui⁶ numatė elektroninių dokumentų tvarkymo bei saugojimo procedūras.

Europinio standarto geležinkelio vėžės ir multimodalinio centro vietos parinkimo konkurso vykdymas

Konkursas vyko pagal Struktūrinės sutarties sudarymo vadovą, nes numatomas sutarties biudžetas - 172 000 eurų, trukmė – 4 mėn. Pasiūlymą atsiuntė viena bendrovė – *Alanet Global*. Ji ir buvo patvirtinta laimėtoja. 171 937 eurų sumos sutartis pasirašyta 2003-08-21.

Išvada

Paslaugų konkursas ir sutarties pasirašymas buvo vykdomas vadovaujantis PRAG ir Struktūrinės sutarties sudarymo vadovo reikalavimais.

4.1.2. Projekto techninių užduočių vertinimas

Projekto tikslui – suteikti techninę pagalbą parengiant prašymus EK būsimiems projektams Sanglaudos fondo (ISPA) paramai gauti – pasiekti buvo parengtos projekto komponentų įgyvendinimui skirtos techninės užduotys.

Audito metu įvertinome keturių Projekto komponentų technines užduotis ir nustatėme, kad ISPA paraiškoje, pagal kurią patvirtintas Finansinis memorandumas, *skirstymo stočių modernizavimui* nurodyti darbai yra įtraukti į techninę užduotį arba pakeisti kitais, techninėje užduotyje nurodytas dokumentų, susijusių su tolimesnių komponentų įgyvendinimu parengimas atitinka Finansinio memorandumo tikslą.

Geležinkelio statinių ir Kauno tunelio renovacijos dokumentų parengimo techninė užduotis nepaisant tam tikrų nukrypimų neturėjo neigiamos įtakos Projekto komponento įgyvendinimui, todėl atitinka Finansiniame memorandume projektui nustatytus tikslus.

⁶ Paskutinė TID procedūrų vadovo versija patvirtinta direktoriaus 2004-12-31 įsakymu Nr. 1.3-92 „Dėl Transporto investicijų direkcijos, kaip Sanglaudos fondo finansuojamų projektų įgyvendinančiose institucijose transporto sektoriuje, procedūrų vadovo patvirtinimo“.

Pastebėjimas

Struktūrinės sutarties sudarymo vadovo priede „Techninė užduotis“ yra nustatyta techninės užduoties struktūra, tačiau:

- Kretos IX B koridoriaus skirstymo stočių modernizavimo techninė užduotis, patvirtinta EK delegacijos 2001-12-04 raštu Nr. 01/1/271/KS, neatitinka nustatytos struktūros. Joje nenurodyta:
 - laukiami rezultatai,
 - ekspertų išsilavinimas, patirtis, charakteristika ir kategorija,
 - vieta, kur bus įgyvendinama užduotis,
 - ataskaitų formatas.
- Europinio standarto geležinkelio vėžės techninė užduotis, patvirtinta EK delegacijos 2003-07-21 raštu Nr. 03/1/1134/KS, neatitinka nustatytos struktūros. Joje nenurodyta:
 - ekspertų išsilavinimas,
 - ataskaitų formatas.

Rekomendacija

Technines užduotis rengti pagal nustatytus reikalavimus.

Pastebėjimas

Už skirstymo stočių modernizavimo projekto dokumentų rengimą atsakinga buvo paskirta LG gen. direktoriaus 2001-10-04 įsakymu Nr. 392 sudaryta darbo grupė.

Už Europinio standarto geležinkelio vėžės ir multimodalinio centro vietos parinkimo techninės užduoties rengimą nebuvo paskirtas konkretus atsakingas asmuo ar jų grupė. TID 2004-06-15 rašte Nr. 1.2-684 nurodė, kad šią „techninę užduotį“ rengė Transporto investicijų direkcija“.

Rekomendacija

Administraciniu teisės aktu skirti atsakingą asmenį už techninės užduoties rengimą.

Išvada

Nepaisant kai kurių netikslumų, komponentų: „Signalizacijos ir elektros tiekimo sistemos modernizavimas ruože Šiauliai–Klaipėda“ ir „Naujos Europinės vėžės geležinkelio linijos nuo Lenkijos / Lietuvos valstybės sienos iki Kauno ir multimodalinio terminalo studijos parengimas“ techninės užduotys atitinka Finansinio memorandumo tikslus.

4.2. PROJEKTO ADMINISTRACINIS VALDYMAS BEI KONTROLĖS SISTEMA

Šalis gavėja pagal Finansinio memorandumo III.1 priedo VII skyriaus „Finansinis valdymas ir kontrolė“ nuostatas iki 2002-01-01 turėjo sukurti ir įdiegti valdymo ir kontrolės sistemas.

4.2.1. Transporto investicijų direkcija

Transporto investicijų direkcija įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. sausio 12 d. nutarimu Nr. 7 „Dėl Lietuvos europinio standarto geležinkelio direkcijos įsteigimo“.

TID veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-07-20 nutarimas Nr. 1009 „Dėl Lietuvos europinio standarto geležinkelio direkcijos pertvarkymo“. Juo pavesta institucijai rengti transporto ir pasienio kontrolės punktų plėtros projektus, vykdyti tarptautinių pasienio kontrolės punktų plėtros projektus, organizuoti projektų įgyvendinimą, vykdyti tarptautinių pasienio kontrolės punktų projektavimo ir statybos užsakovo funkcijas.

TID struktūra ir valdymas

Transporto investicijų direkcijos veiklos tikslas – rengti ir įgyvendinti transporto infrastruktūros tinklo ir tarptautinių pasienio kontrolės punktų plėtros priemonės. Pagrindinis uždavinys susijęs su ISPA programa – užtikrinti Europos Sąjungos paramos Lietuvai programų nuostatų reikalavimus atitinkantį transporto infrastruktūros projektų administravimą ir įgyvendinimo priežiūrą.

Vadovaujantis Vyriausybės 2004-06-28 nutarimu Nr. 802⁷ TID atsakinga už tai, kad projektai būtų įgyvendinami pagal Sanglaudos fondui taikomas taisykles, o Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšos būtų naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktais, būtų laikomasi Europos Komisijos sprendimo skirti projektui Sanglaudos fondo lėšas nuostatų.

TID direktoriaus 2004-12-10 įsakymu Nr. 1.3-45a patvirtinta organizacinė struktūra. Audito metu ES projektų valdymo padalinyje, vadovaujamame TID direktoriaus pavaduotojo, dirbo 12 darbuotojų, 6 iš jų tiesiogiai dirbo su Sanglaudos fondo projektais. Sanglaudos fondo (ISPA) įgyvendinamų projektų finansinę priežiūrą atliko vyriausioji finansininkė ir vyriausioji specialistė, vykdanči buhalterės funkcijas, taip pat nuo 2003 m. spalio mėn. – vyriausiasis specialistas, vykdančias finansų kontrolieriaus funkcijas.

TID darbuotojai savo veikloje vadovaujami pareigybių aprašymais ir įgyvendinančios agentūros procedūrų vadovu. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras 2004-10-11 įsakymu Nr. 3-492 patvirtino naujus direkcijos nuostatus⁸.

Pastebėjimas

Nevykdomas TID direktoriaus 2004-08-06 įsakymas Nr. 1.3-45⁹, kurio 10 p. nurodyta, kad „Gavus galutinę audito ataskaitą, direkcijos direktorius paskiria atsakingą asmenį už veiksmų plano dėl audito rekomendacijų įgyvendinimo (toliau veiksmų planas) sudarymą. Veiksmų planas turi būti parengtas per 2

⁷ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

⁸ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004-10-11 įsakymas Nr. 3-492 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. 3-700 „Dėl Transporto investicijų direkcijos nuostatų patvirtino“ pakeitimo.

savaite po galutinės ataskaitos gavimo“. TID nėra parengusi Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ baigiamojo audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo plano. Minėto audito ataskaitą TID iš Finansų ministerijos gavo 2005-02-22¹⁰, todėl minėtoms rekomendacijoms įgyvendinti veiksmų planas turėjo būti parengtas iki 2005-03-14, tačiau TID nustatytu laiku jo neparengė.

Rekomendacija

Laiku parengti rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus, įskaitant ir Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ baigiamojo audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo planą.

Pastebėjimas

Sanglaudos fondo (ISPA) projektus administruojanti Transporto investicijų direkcija procedūrų vadove nustatė galutinės Projekto ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo ir pateikimo NF terminus, tačiau TID darbo procedūrose nėra vientisos sistemos, t.y. LG pateikimo TID Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos vientisos sistemos, užtikrinančios greitą ir tinkamą galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimą.

Rekomendacija

Sanglaudos fondo (ISPA) projektus administruojanti TID turėtų numatyti ir parengti Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos LG parengimo ir teikimo TID bei minėtų dokumentų galimų koregavimų konkrečius terminus. Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimo terminai turi būti suderinti GPG su TID ir baigiamąją audito deklaraciją rengiančia institucija bei reglamentuoti teisės aktais.

TID atliekama Projekto finansinė priežiūra ir kontrolė

Pastebėjimas

Audito metu nustatėme, kad TID kai kuriais atvejais netinkamai atliko apmokėjimui pateiktų sąskaitų kontrolę.

Konsultanto *Niras Consulting Engineers and Planners A/S* pateiktos apmokėjimui sąskaitos Nr. 997263 ir 997262 apmokėtos LG anksčiau, negu jas patikrino TID. Šias sąskaitas LG apmokėjo 2003-12-

⁹ TID direktoriaus 2004-08-06 įsakymas Nr. 1.3-4 „Dėl TID direktoriaus 2004 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. 1.3-41 „Dėl audito rekomendacijų įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“

¹⁰ Finansų ministerija 2005-02-21 raštu Nr. (18.26-2)-6K-0501829) pateikė TID Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ audito ataskaitą.

30, o TID patikros lapus specialistas ir kontrolierius, atlikę sąskaitos patikrinimą, pasirašė 2004-01-01 (oficiali nedarbo diena) ir 2004-01-02.

Konsultanto *Alanet Global* pateiktos apmokėjimui sąskaitos Nr. L2/213/112 ir L2/213/125 apmokėtos taip pat anksčiau, negu patikrintos. Sąskaitą Nr. L2/213/112 TID apmokėjo 2003-10-06 (bendrojo finansavimo dalis) ir 2003-10-08 (ISPA dalis), o patikros lapą specialistas ir kontrolierius, atlikę sąskaitos patikrinimą, pasirašė 2003-10-27 ir 2003-10-28. Sąskaitą Nr. L2/213/125 TID apmokėjo 2003-12-31 (bendrojo finansavimo dalis), o patikros lapą specialistas ir kontrolierius, atlikę sąskaitos patikrinimą, pasirašė 2004-02-18 ir 2004-02-19.

Rizika

Laiku nepatikrinus apmokėjimo sąskaitas, mokėjimai gali būti atlikti neteisingai.

Rekomendacija

Laiku pagal patikros lapus atlikti pateiktų apmokėjimui sąskaitų tikrinimą.

4.2.2. AB „Lietuvos geležinkeliai“

Siekdamas įgyvendinti Administraciniu susitarimu akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ nustatytą įpareigojimą sukurti valdymo ir kontrolės sistemą iki 2002 m. sausio 1 d., AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius 2001-10-04 įsakymu Nr. 392 „Dėl ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų rengimo ir jų įgyvendinimo“ patvirtino ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų valdymo struktūrą, sudarė ISPA koordinavimo ir priežiūros komitetą ir darbo grupes. LG generalinis direktorius prisiėmė sau šio įsakymo vykdymo kontrolę.

LG ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų valdymo struktūra

LG gen. direktoriaus 2003-03-27 įsakymu Nr. Į-119 patvirtinta ISPA projektų valdymo struktūrinė schema, kurią sudaro ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų Koordinavimo ir priežiūros komitetas (toliau komitetas). Jam (gen. direktorius 2001-10-04 įsakymu Nr. 392) nustatyta atsakomybė už ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų rengimą, koordinavimą ir priežiūrą. Taip pat šiuo įsakymu komitetui pavesti ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų rengimo ir įgyvendinimo darbai, bendrovės struktūrinių padalinių, vykdančių ISPA projektų įgyvendinimą, koordinavimas ir kt. Komitetas pavaldus bendrovės valdybai. Komiteto posėdžių protokolais pritariama arba ne įgyvendinamiems projektams, tvirtinamos įgyvendintų projektų galutinės ataskaitos. Projekto vykdymo metu Koordinavimo ir priežiūros komitetą sudarė:

- Koordinavimo ir priežiūros komiteto pirmininkas – Plėtos direktorius,
- Koordinavimo ir priežiūros komiteto pirmininko pav. įgyvendinimui – Infrastruktūros direktorius,

- Koordinavimo ir priežiūros komiteto pirmininko pav. koordinavimui – Investicijų tarnybos viršininkas.

Taip pat komitete yra Infrastruktūros priežiūros valdybos viršininkas, Investicijų skyriaus viršininkas, vyr. finansininkas ir Ekonomikos tarnybos viršininkas.

Už ISPA projektų valdymą atsakinga bendrovės Investicijų tarnyba projekto įgyvendinimo pradžioje buvo tiesiogiai pavaldi Plėtos direktoriui, nuo 2004-04-02 pavaldi Infrastruktūros direktoriui¹¹. Tarnyboje yra Investicijų, Projektų, Statybos ir statinių priežiūros skyrius. Investicijų skyrius dalyvauja rengiant bendrovės ilgalaikės ir trumpalaikės plėtos strategiją, plėtos ir investicijų programas, nustato investicijų poreikį ir vykdo investicinių projektų įgyvendinimo priežiūrą. Investicijų skyriaus Projektų valdymo sektoriaus funkcijos pateiktos gen. direktoriaus 2004-02-05 įsakymu Nr. Į-49 patvirtintame ISPA procedūrų vadove. Jame šiam sektoriui buvo nustatyta:

- ISPA lėšų tinkamo panaudojimo koordinavimas ir kontrolė,
- pirkimo dokumentų, sutarties dokumentų pagal PRAG ir viešųjų pirkimų įstatymą rengimas ISPA lėšomis finansuojamų projektų,
- pirkimo konkurso administravimas, pirkimo konkurso vertinimo komisijos administravimas, projekto techninio ir finansinio įgyvendinimo priežiūra, techninės ir finansinės atskaitomybės priežiūra,
- ketvirtinės, metinės ir galutinės atskaitomybės apie projektą ir jo rezultatus rengimas ir teikimas ISPA Koordinavimo ir priežiūros komitetui,
- ISPA projektų parengtų dokumentų kontrolė.

Projekto įgyvendinimo pradžioje ISPA programos lėšomis finansuojamų projektų finansinę apskaitą tvarkė vyriausiojo finansininko 2001-10-09 potvarkiu Nr. FV-33-703 paskirta ISPA projektų finansininkė.

Pagal seniau galiojusią LG gen. direktoriaus 2003-03-27 įsakymu Nr. Į-119 patvirtintą ISPA projektų valdymo struktūrą Projektų valdymo sektoriui administraciniu teisės aktu nebuvo nustatytos funkcijos ir uždaviniai. Keičiantis struktūrai padalinių, administruojančių ES lėšomis finansuojamus projektus LG gen. direktoriaus 2004-12-29 įsakymu Nr. Į-709 buvo įsteigtas ES lėšų ir paskolų valdymo skyrius ir patvirtinti jo nuostatai. Šio skyriaus darbuotojai:

- veda ES fondų lėšomis finansuojamų projektų finansinę apskaitą;
- tikrina ES fondų lėšomis finansuojamų projektų rangovų ir paslaugų teikėjų pateiktas sąskaitas;
- rengia ataskaitas apie bendrovės vykdomų projektų finansavimą ES fondų lėšomis;

¹¹ AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus 2004-04-02 įsakymu Nr. Į-140 Investicijų tarnyba tapo pavaldi Infrastruktūros direktoriui.

- rengia mokėjimo prašymus dėl ES fondų lėšomis finansuojamų projektų rangovų arba paslaugų teikėjų sąskaitų apmokėjimo.

LG gen. direktoriaus 2004-10-01 įsakymu Nr. Į-534 patvirtintuose Finansų valdymo skyriaus I kategorijos ekonomisto pareigybės nuostatuose nurodyta ES fondų, Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko lėšomis finansuojamų projektų atsakingų finansininkų paruoštų apmokėjimui dokumentų ir PVM sąskaitų – faktūrų tikrinimo funkcija.

Pastebėjimas

Įgyvendinant projektą (iki 2003-10-29) nebuvo parengtas ISPA programos procedūrų vadovas. Darbuotojai vadovavosi tarnybų, skyrių nuostatais ir specialistų pareiginiiais nuostatais. Pirmasis procedūrų vadovas patvirtintas 2003-10-29 ir pakeistas 2004-02-05 (gen. direktoriaus įsakymas Nr. Į-49).

Pastebėjimas

- LG gen. direktoriaus 2003-03-06 įsakymu Nr. Į- 88 patvirtintoje pareiginių nuostatų rengimo ir tvirtinimo tvarkoje nebuvo numatytos bendrovės struktūrinių padalinių nuostatų ir darbuotojų pareiginių nuostatų pripažinimo negaliojančiais procedūros, todėl keičiant LG struktūrą, padalinių bei darbuotojų funkcijas, nuostatus, administraciniai teisės aktai buvo tvarkomi netinkamai, t.y. pakeisti teisės aktai ne visais atvejais buvo laikomi netekusiais galios.

- LG nevykdo Valstybės kontrolės 2004-08-03 tarpinėje valstybinio audito ataskaitoje Nr. 1070-1-71¹² pateiktos rekomendacijos pripažinti netekusiais galios teisės aktus, pakeitus juos kitais teisės aktais. Bendrovės gen. direktoriaus 2003-05-05 įsakymu Nr. Į-203 patvirtinti AB „Lietuvos geležinkeliai“ Paskolų valdymo sektoriaus vyriausiojo specialisto pareiginiai nuostatai ir įsakymu Nr. Į-230/1 patvirtinti Paskolų valdymo sektoriaus viršininko pareiginiai nuostatai nepripažinti netekusiais galios, nors minėti teisės aktai buvo pakeisti kitais, t.y. 2004-12-29 įsakymu Nr. Į-709 buvo patvirtinti ES lėšų ir paskolų valdymo skyriaus nuostatai bei šio skyriaus viršininko, viršininko pavaduotojo ir vyriausiojo specialisto pareiginiai nuostatai.

Rekomendacija

Pasikeitus bendrovės struktūrai, struktūrinių padalinių uždaviniams ir funkcijoms, atsiradus naujiems administraciniams teisės aktams, pripažinti netekusiais galios tuos teisės aktus, kurie yra pakeisti.

LG veiksmas

Audito metu LG gen. direktoriaus 2005-05-24 įsakymu Nr. Į-311 „Dėl 2003-03-06 įsakymo Nr. Į- 88 „Dėl padalinių nuostatų ir darbuotojų pareiginių nuostatų rengimo ir tvirtinimo tvarkos“ dalinio

¹² Valstybės kontrolės 2004-08-03 ISPA projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių Nr. IXB, IXD ir I plėtrai“ tarpinė valstybinio audito ataskaita Nr. 1070-1-71.

pakeitimo“ patvirtintas pareiginių nuostatų rengimo ir tvirtinimo tvarkos papildymas, kad tam pačiam padaliniui, ar tai pačiai pareigybei patvirtinus naujus nuostatus, nuostatai būtų pripažinti netekusiais galios.

Pastebėjimas

LG neturi Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos teikimo ir, esant koregavimams, gavimo iš įgyvendinančios institucijos tvarkos, užtikrinančios tinkamą minėtų dokumentų administravimą. LG Sanglaudos fondo procedūrų vadove¹³ (patvirtintas 2005-05-10 gen. direktoriaus įsakymu Nr. Į-284) nėra nustatę termino, per kurį nuo darbų užbaigimo datos įgyvendinančiajai institucijai turi būti pateikiama Projekto galutinė ataskaita, galutinė išlaidų ataskaita, mokėjimo paraiška.

Rekomendacija

LG bendradarbiaujant su TID parengti Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos LG parengimo ir teikimo TID bei minėtų dokumentų galimo koregavimo tvarką (suderinti su įgyvendinančia institucija galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo ir pateikimo terminus, Procedūrų vadove nustatyti terminą, per kurį, užbaigus projekto įgyvendinimo darbus, turi būti pateikiama įgyvendinančiajai institucijai Projekto galutinė ataskaita, galutinė išlaidų ataskaita bei mokėjimo paraiška).

LG atliekama projekto finansinė priežiūra ir kontrolė

Pastebėjimai

Audito metu nustatyti trūkumai LG 2003 bei 2004 metų ISPA procedūrų vadovuose:

– neaiškos kai kurios formuluotės. Dauguma nustatytų procedūrų yra neišsamios (pvz., LG vadovuose nustatyta, kad „bendrovėje vykdomi projektai ISPA lėšomis bendra-finansuojami dvejopai“: paraleliniu ir jungtiniu būdu, tačiau nė viename vadove nenustatyta, kas, kaip ir kuo vadovaujantis nustato, kokių būdu (paraleliniu ar jungtiniu) bus bendrai finansuojami ISPA projektai. 2004 m. vadove nustatyta procedūra „patikrintų ir patvirtintų finansinių dokumentų pateikimas TID 5-iais egzemplioriais“, tačiau nenurodytas konkretus TID teikiamų dokumentų sąrašas, nenustatyta, kada, per kiek laiko nuo patvirtinimo dokumentus reikia pateikti. Preliminarus teikiamų dokumentų sąrašas nurodytas tik AB „Lietuvos geležinkeliai“ gautų ISPA lėšomis finansuojamų darbų ir paslaugų sąskaitų pateikimo, tikrinimo ir apmokėjimo taisyklėse, kuriose nustatytos ir teikimo sąlygos).

¹³ AB „Lietuvos geležinkeliai“ ES Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamų projektų parengimo ir įgyvendinimo procedūrų vadovas, patvirtintas 2005-05-10 gen. direktoriaus įsakymu Nr. Į-284.

- ISPA finansininkei procedūrų vadovu pavestos jai nepriklausančios vykdyti funkcijos, kurių ji nevykdo (pvz., funkcija: „Peržiūri visų konkursų pasiūlymų dokumentų finansines sąlygas prieš pateikiant juos ISPA institucijoms“ – šiuos dokumentus vertina tik iš TID ir LG atstovų sudaryta pasiūlymų vertinimo komisija);
- ne kiekvienai darbuotojų, dirbančių su ISPA projektais, tarp jų ir ISPA finansininkės, funkcijai nustatytos privalomos atlikti procedūros (pvz., finansininkei pareiginiiais nuostatais pavestai funkcijai: „kontroliuoja Europos Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo grupių narių veiklą, kiek tai susiję su apskaitai vesti reikalingų dokumentų bei informacijos pateikimu“);
- kai kuriais atvejais ISPA procedūrų vadovuose nenustatytos tam tikrų veiksmų procedūros, o tik pateiktos nuorodos į tam tikrus LG gen. direktoriaus įsakymus.

Pastaba

Nustatyti trūkumai susiję su audituojamu projektu, kuris buvo vykdomas pagal LG 2003 ir 2004 metų ISPA procedūrų vadovus. LG parengė naują Sanglaudos fondo procedūrų vadovą, kuriame nustatė finansinės priežiūros ir kontrolės procedūras. Procedūrų vadovas parengtas, kai projektas buvo įgyvendintas, todėl šio vadovo mes nevertinome.

Pastebėjimas

Signalizacijos, telekomunikacijų ir elektros tiekimo, projekto dokumento rengimo darbo grupės nuostatuose, (patvirtinti 2001-10-04 LG ISPA fondo lėšomis finansuojamų projektų koordinavimo ir priežiūros komiteto pirmininko A. Šimėno) nustatytos minėtai darbo grupei užduotys, iš kurių viena yra „laiku teikti pastabas dėl konsultantų parengtos medžiagos, vesti jų darbo dienų bei išlaidų apskaitą“.

Audito metu nustatėme, kad LG kontrolės sistema kai kuriais atvejais neužtikrina konsultanto pateiktuose dirbto laiko grafikuose pateiktų duomenų ir faktiškai dirbto laiko atitikties. Pavyzdžiui, konsultantas *Scott Wilson Railways* pateikė biuro administratoriaus dirbto laiko grafikuose darbo pradžios datą, kuri neatitinka komponento galutinėje ataskaitoje deklaruojamos darbo pradžios datos.

Pagal darbo laiko grafikus biuro administratorius pradėjo dirbti 2002-11-04, tačiau konsultanto *Scott Wilson Railways* ataskaitoje pažymėta darbo pradžios data yra 2002-11-20. Kitų dokumentų, įrodančių biuro administratoriaus darbo pradžią, išskyrus dirbto laiko grafikus (pavyzdžiui darbo sutarties kopija), nėra pateikta.

Rekomendacija

Grupės vadovui, atsakingam už projekto įgyvendinimą, tinkamai vesti konsultanto ir jo biuro darbuotojų darbo dienų bei išlaidų apskaitą, prireikus laiku teikti pastabas dėl netinkamai tvarkomos darbo laiko apskaitos.

4.2.2.1. LG Vidaus audito tarnyba

LG Vidaus audito tarnyba įsteigta 2001-05-11 gen. direktoriaus įsakymu Nr. 186, panaikinus Audito ir revizijų bei Materialinių vertybių valdymo skyrius.

Vidaus audito tarnyboje yra trys (Audito, Pajamų kontrolės ir Revizijų) skyriai, tiesiogiai pavaldūs tarnybos viršininkui. Projekto įgyvendinimo metu Vidaus audito tarnybos darbuotojai vadovavosi tarnybos, skyrių ir pareiginių nuostatais. Auditorių darbo patirtis, atliekant ES fondų lėšų administravimo auditą, nedidelė, tarnybos viršininkas turi ilgametę finansų kontrolės ir vadovavimo patirtį.

Tarnybos viršininko 2001-09-06 patvirtintuose nuostatuose (Nr. P-10-68) Audito skyriaus darbuotojams nurodyta, kad jie atlieka projektų ir programų, finansuojamų iš ES lėšų, panaudojimo kontrolės įgyvendinimo auditą.

LG vidaus kontrolės sistema reglamentuota gen. direktoriaus 2001-06-01 įsakymu Nr. 212 patvirtintais nuostatais, kurių IV sk. 2 d. 44 p. nurodyta, kad Vidaus audito tarnybos pagrindinis tikslas yra nagrinėti ir vertinti bendrovės vidaus kontrolės sistemą, padėti gerinti bendrovės valdymą ir veiklą, kad būtų įgyvendinti bendrovės tikslai; 45 p. nurodyta, kad Vidaus audito tarnyba nagrinėja, vertina ir teikia vertinimo rezultatus bendrovės vadovybei apie vidaus kontrolės sistemos ir jos vykdymo priemonių, būdų, veiksmų ir procedūrų tinkamumą ir efektyvumą, finansinės atskaitomybės patikimumą bei bendrovės veiklos atitikimą ir suderinamumą su galiojančiomis teisinėmis normomis. Pagal Vidaus audito tarnybos nuostatus (patvirtinti 2001-07-02 direktoriaus vidaus kontrolei potvarkiu Nr. P-10-58) tarnyba, be kitų funkcijų, vertina vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą (5.4 p.); tikrina lėšų, skirtų investicijoms, panaudojimą (5.12 p.); atlieka projektų programų, finansuojamų iš ES paramos lėšų, įgyvendinimo auditą (5.13 p.).

Pastebėjimas

Tarpinio ISPA projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ audito metu nustatyta, kad Vidaus audito tarnyba buvo pavaldi ne LG gen. direktoriui, o gen. direktoriaus pavaduotojui – direktoriui vidaus kontrolei. Europos Komisijos auditoriai 2004-04-01 ataskaitoje „Request by Lithuania for the Conferral of Management of Aid under extended decentralisation“ taip pat paminėjo šį faktą.

LG veiksmai

LG generalinio direktoriaus 2004-07-14 įsakyme Nr. Į-389 „Dėl vidaus audito tarnybos“ nurodyta, kad Vidaus audito tarnybos darbuotojai, kurie vykdo ES paramos lėšų (ISPA) panaudojimo kontrolę, yra tiesiogiai pavaldūs LG generaliniam direktoriui. Pati tarnyba pavaldi LG gen. direktoriaus pavaduotojui – direktoriui vidaus kontrolei.

Pastebėjimas

Valstybės kontrolė Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2000/LT16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, XID ir I plėtrai“ audito metu (tarpinė valstybinio audito 2004-08-03 ataskaita Nr. 1070-1-71) nustatė, kad Vidaus audito tarnybos atliktų ISPA lėšų panaudojimo auditų ataskaitose paminėti tik kai kurie pavieniai vidaus kontrolės sistemos trūkumai, kad tarnyba, nevertino bendrovės vidaus kontrolės sistemos veikimo, patikimumo, efektyvumo, kad iki Finansinio memorandumo įsigaliojimo ir projekto įgyvendinimo metu nebuvo parengta tinkama ISPA programos lėšomis finansuojamų projektų audito metodika, projekto įgyvendinimo pradžioje tarnyba neturėjo aiškiai apibrėžtų audito procedūrų ES lėšų auditui atlikti.

LG gen. direktoriaus 2004 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. Į-52 buvo patvirtintas Vidaus audito procedūrų, susijusių su Europos Sąjungos lėšų (ISPA) valdymu, vadovas.

LG veiksmas

LG Vidaus audito tarnybos Audito skyriaus auditoriai kartu su tarptautinės bendrovės *Ernst & Young* auditoriais pagal Vidaus audito procedūrų, susijusių su ES lėšų (ISPA) valdymu, procedūrų vadove esančią metodiką atliko „ISPA fondo lėšomis finansuojamo Kretingos IXB geležinkelio koridoriaus Kaišiadorių–Radviliškio ruožo elektros tiekimo modernizavimo projekto įgyvendinimo auditą“. Audito metu buvo atliktas vidaus kontrolės veikimo vertinimas, kuris apėmė audituojamo projekto techninį įgyvendinimą, finansų valdymą, ataskaitų rengimą, viešumo reikalavimų vykdymą. Audito metu buvo pateiktos rekomendacijos vidaus kontrolės gerinimui.

4.2.3. Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius

Transporto infrastruktūros projektų atrankinius patikrinimus, numatytus Europos Komisijos 2002-07-29 reglamente Nr. 1386/ 2002 priskirta atlikti¹⁴ Susisiekimo ministerijos vidaus audito skyriui. Atrankiniai patikrinimai iki 2006 metų pabaigos turi apimti ne mažiau kaip 15 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, patirtų įgyvendinant projektus, kuriems buvo skirta Sanglaudos fondo lėšų.

Susisiekimo ministerijos VAS įsteigtas 2000-05-01. Atlikti Europos Sąjungos paramos lėšų panaudojimo privalomuosius patikrinimus pagal Europos Komisijos reikalavimus numatyta skyriaus nuostatuose, patvirtintuose 2004-02-02, o atitinkamos funkcijos nurodytos darbuotojų pareigybių aprašymuose. Atrankiniai valdymo ir kontrolės sistemų bei išlaidų patikrinimai įtraukti į skyriaus strateginius ir metinius planus. VAS 2004 m. buvo atlikti visi metiniame plane numatyti Sanglaudos fondo (ISPA) lėšomis finansuojamų projektų ir juos administruojančių institucijų auditai.

¹⁴ LR Vyriausybės 2004 metų birželio 28 d. nutarimas Nr. 802 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 metų rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 103-3777).

Susisiekimo ministerijos VAS vykdo tarpinės institucijos (Susisiekimo ministerijos), įgyvendinančios institucijos (TID), galutinių paramos gavėjų (LG, LAKD ir kt.) atrankinius patikrinimus, nepriklausomai nuo to, ar minėtose institucijose yra įsteigtos vidaus audito tarnybos, ar ne.

Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius LG atliko šiuos auditus: 2003-12-30 „Apie projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos (ISPA) lėšų geležinkelio sektoriuje, įgyvendinimą“, 2004-04-09 „Apie techninės priežiūros projektų, finansuojamų iš ISPA lėšų, administravimą ir lėšų panaudojimą“, 2004-04-30 „Apie projektų, finansuojamų iš ISPA lėšų, patikras vietose“, 2004-07-08 „Apie projektų, finansuojamų iš ISPA lėšų, valdymo ir kontrolės sistemą ir lėšų panaudojimą“.

VAS pavesta audituoti 46 objektus, iš kurių yra 16 ministerijos padalinių ir 30 institucijų, pavaldžių ministerijai.

Nuo 2004 m. Vidaus audito skyriuje yra 6 etatai. Audito metu Vidaus audito skyriuje dirbo skyriaus viršininkas ir 4 auditoriai, iš kurių 3 specializuojasi ES paramos audituose, vienas auditoriaus etatas laisvas nuo 2005 m. pradžios. Auditorius, kurio specializacija ES paramos auditas, nedirba nuo 2005-05-27, o nuo 2005-06-20 nedirba auditorius, dirbęs ministerijos padalinius bei pavaldžias institucijas audituojančioje grupėje.

Audito baigimo dieną etatų skaičius liko nepakitęs, tačiau faktiškai Vidaus audito skyriuje dirba viršininkas ir du auditoriai, kurių specializacija ES paramos auditai, trys etatai yra laisvi.

Nepakankamas darbuotojų skaičius, todėl skyrius gali neatlikti visų privalomų patikrinimų.

4.3. VIEŠUMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

Audito metu vertinome ISPA finansinio memorandumo III.6 priede nurodytų informavimo ir viešumo priemonių reikalavimų įgyvendinimą, kiek tai susiję su audituojamu techninės pagalbos Sanglaudos fondo (ISPA) projektu 2000/LT/16/P/PA/001.

Pastebėjimai

Finansiniame memorandume patvirtinti informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimo reikalavimai įvykdyti nepakankamai. TID interneto tinklapyje nėra teikiama informacija apie projektų įgyvendinimo eigą.

Lietuvos spaudoje nebuvo pranešta apie Sanglaudos fondo (ISPA) įgyvendinamo projekto 2000/LT/16/P/PA/001:

- dvejų projekto komponentų (skirstymo stočių projektavimas bei Europinio standarto geležinkelio vėžės ir multimodalinio centro tinkamiausios vietos parinkimas) įgyvendinimo pradžią,
- pasirašytų sutarčių dydį ir konkurso būdu išrinktus paslaugų teikėjus, paslaugų teikimo pradžią ir pabaigą bei rezultatus.

Rekomendacija

Užtikrinti, kad vykdant kitus Sanglaudos fondo projektus Komisijos reglamente¹⁵ (EB) Nr. 621 / 2004 numatyti reikalavimai informavimo ir viešumo priemonėms būtų tinkamai įgyvendinami.

Išvada

Viešumo priemonės buvo įgyvendintos vadovaujantis Finansinio memorandumo reikalavimais, išskyrus pastebėjime nurodytus trukūmus.

4.4. PROJEKTO IŠLAIDŲ TINKAMUMAS APMOKĖTI

Projekto konsultantams atlikti mokėjimai už įgyvendintus projekto komponentus pateikti 3-oje lentelėje.

3 lentelė

Projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ įgyvendinimui panaudotos ISPA programos ir bendrojo finansavimo lėšos

Paslaugų teikėjas	Tinkamų išlaidų bendra vertė, eurai	ISPA finansuojama dalis, eurai				Bendrojo finansavimo dalis, eurai		
		Mokėjimai iš ISPA lėšų	ISPA dalies finansavimas iš bendrojo finansavimo lėšų	Gražintina suma	Iš viso	Mokėjimai iš bendrojo finansavimo lėšų	Gražintina suma	Iš viso
	1=5+8	2	3	4	5=2+3+4	6	7	8=6+7
Jacobs Gibb. Ltd.	119.196,65	89.874,00		-476,51	89.397,49	29.958,00	-158,84	29.799,16
Niras Consulting Engineers and Planners A/S	645.303,00	145.215,23	338.762,02		483.977,25	161.325,75		161.325,75
Scott Wilson Railways	266.850,00	84.645,00	115.492,50		200.137,50	66.712,50		66.712,50
Alanet Global	169.398,61	127.048,96			127.048,96	42.349,65		42.349,65
Iš viso:	1.200.748,26	446.783,19	454.254,52	-476,51	900.561,20	300.345,90	-158,84	300.187,06
Galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodyta išlaidų suma	1.200.748,26							
Galutinėje mokėjimo paraiškoje EK prašoma suma iš EK								393.326,97

Įgyvendinus projektą faktiškai iki 2004-12-31 konsultantams sumokėta 1 201 383,61 eurų. Europos Komisijai deklaruota tinkamų išlaidų suma galutinėje išlaidų ataskaitoje sudaro 1 200 748,26 eurų. Skirtumas šių sumų – 635,35 eurų – yra pateisinančiais dokumentais nepagrįsta Jacobs Gibb sumokėto avanso dalis. (Žr. 4.4.1 dalį).

¹⁵ Komisijos reglamentas (EB) 2004 m. balandžio 1 d. Nr. 621/2004 nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisyklės dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla.

4.4.1. Konsultantų padarytų išlaidų tinkamumas apmokėti

Atlikę detalų konsultantų išlaidų testavimą nustatėme, kad konsultacinių bendrovių: *Alanet Global*, *Niras Consulting Engineers and Planners A/S* ir *Scott Wilson Railways* pateiktos įgyvendintų Projekto komponentų sąskaitos yra pagrįstos faktiškai dirbto laiko sąnaudomis, neprieštarauja sutarties sąlygoms ir yra tinkamos apmokėti.

Pastebėjimas

Skirstymo stočių geležinkelio IX B Kretos koridoriuje projektavimo (modernizavimo) komponentą įgyvendinančiai konsultacinei bendrovei *Jacobs Gibb* (toliau tekste – konsultacinė bendrovė) pagal struktūrinės sutarties 2.2 punkto nuostatas buvo sumokėtas nuo pasirašytos 149 790 eurų sutarties vertės 80 % avansas, t.y. 89 874 eurų ISPA dalis bei 29 958 eurų nacionalinė dalis. Galutiniam apmokėjimui konsultacinė bendrovė pateikė TID sąskaitas apmokėjimui ir išlaidas pateisinančių dokumentų sąrašą 147 617 eurų sumai, tačiau atsisakė pateikti sąrašė nurodytus dokumentus ar jų kopijas bei eksperto dirbto laiko grafikų kopijas. Kadangi buvo nurodyti ne visų į sąrašą įtrauktų išlaidų pateisinantys dokumentai, TID, vadovaudamasis EK raštu,¹⁶ kreipėsi į konsultacinę bendrovę, kad būtų pateiktos tik šias išlaidas pateisinančių dokumentų kopijos, tačiau konsultacinė bendrovė jų nepateikė.

Konsultacinės bendrovės sąrašė nurodytų išlaidų suma, kurią pateisinantys dokumentai buvo nurodyti sąrašė, yra mažesnė už sumokėtą avanso sumą. Grąžintina konsultacinės bendrovės dokumentais nepagrįsta avansinio mokėjimo dalis – 635,35 eurų (iš jos 476,51 eurų ISPA dalis ir nacionalinė 158,84 eurų dalis).

LG ir TID šią sumą apskaitė kaip konsultanto (paslaugų teikėjo) įsiskolinimą.

Apie susidariusią situaciją Vadovaujančią instituciją TID informavo 2005-03-02 raštu Nr. 1.2.-309, 2005-05-04 raštu Nr. 1.2.-646 Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą, o 2005-04-05 raštu Nr. 1.2.-480 Europos Komisiją.

Minėta nepagrįsta avansinio mokėjimo 635,35 eurų suma neištraukta į galutinę išlaidų ataskaitą, o 476,51 eurų suma (ISPA dalis), nepagrįsta pateisinančiais dokumentais, neištraukta į mokėjimo paraišką.

Audito metu Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005-05-30 nutarimu Nr.590 patvirtino Europos Sąjungos finansinės paramos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų bei bendrojo finansavimo lėšų, išmokėtų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų programų ir (arba) panaudotų pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, šių lėšų registravimo, apskaitos, projektų vykdytojų skolų pripažinimo abejotinėmis ir abejotinų skolų nurašymo

¹⁶ EK 2004-08-12 rašte Nr. EuropeAid/ RMP D (2004) 288 18 teigiama, kad, esant abejonėms dėl sąrašė išvardytų išlaidų, įgyvendinančioji institucija gali prašyti dokumentų kopijų. TID kreipėsi į konsultacinę bendrovę *Jacobs Gibb* 2004-09-09 raštu Nr. 1.2-1461, 2004-11-15 raštu Nr. 1.2-1777, 2004-12-22 raštu Nr. 1.2-2068, 2004-12-24 raštu Nr. 1.2- 2089 dėl papildomos informacijos ir dokumentų pateikimo.

Konsultacinė bendrovė (raštai 2004-12-23 ir 2004-12-28) nepateikė TID prašančių išlaidų pagrįstumą įrodančių dokumentų. TID 2004-12-31 raštu Nr. 1.2.-2119 informavo konsultacinę bendrovę, kad nepagrįstos išlaidos negali būti apmokėtos.

taisyklės bei įpareigojo Finansų ministeriją per 2 mėnesius po šio nutarimo įsigaliojimo nustatyti ES finansinės paramos naudojimo pažeidimų nustatymo bei šalinimo ir apribojimų gauti ES finansinę paramą tvarką.

Pastebėjimas

Tarp TID ir NF nėra suderintas informacijos teikimas apie paslaugų teikėjų ar rangovų grąžintinas sumas ir šių sumų registravimas apskaitoje. NF siekdamas įregistruoti grąžintinas sumas tuo metu, kai apie jas tapo žinoma, savo apskaitoje įregistravo *Jacobs Gibb* grąžintiną 635,35 eurų sumą 2005 m. I ketv., o TID 2005-03-02 raštu Nr. 1.2-309 NF pateikė informaciją 2005 m. balandžio mėnesio ES Sanglaudos fondo projekto mėnesio finansinėje ataskaitoje. TID ir LG apskaitoje ši suma apskaityta 2004 metais.

Rizika

Nesuderintos informavimo procedūros gali turėti neigiamos įtakos NF Sanglaudos fondo projektų apskaitos tikslumui.

Rekomendacija

Finansų ministrui patvirtinus ES finansinės paramos naudojimo pažeidimų nustatymo bei šalinimo ir apribojimų gauti ES finansinę paramą tvarką, TID nustatyti procedūras dėl NF informavimo apie iš paslaugų teikėjų ir prekių teikėjų grąžintinas sumas.

4.4.2. ISPA lėšų judėjimas

Audito metu peržiūrėjome ISPA lėšų judėjimą nuo jų gavimo į Lietuvos banko sąskaitą transporto sektoriui iki jų pervedimo konsultantui.

Duomenys apie EK pagal mokėjimo paraiškas pervestas ISPA lėšas ir į NF pagrindinę banko sąskaitą transporto sektoriui įskaitytas ISPA lėšas pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė

EK pervestos ISPA lėšos ir į NF pagrindinę banko sąskaitą įskaitytos ISPA lėšos

eurai			
Mokėjimo paraiška	Mokėjimo paraiškos suma/ EK pervestos ISPA lėšos	Suma gauta į Lietuvos banko sąskaitą transporto sektoriui	Skirtumas
I avansinio mokėjimo	93 750,00	93 750,00	0
II avansinio mokėjimo	93 750,00	93 656,25	93,75
I tarpinio mokėjimo	89 874,00	89 774,00	100,00
II tarpinio mokėjimo	229 860,23	229 760,23	100,00
IŠ VISO	507 234,23	506 940,48	293,75

293,75 eurų skirtumą sudaro banko mokesčiai, išskaičiuoti iš EK pervedamos sumos prieš įskaitant lėšas į Nacionalinio fondo pagrindinę banko sąskaitą (užsienio banko mokesčiai). Minėtas skirtumas 2004-12-07 buvo padengtas iš valstybės biudžeto¹⁷.

Duomenys apie lėšų judėjimą projektui skirtoje Lietuvos banko subsąskaitoje ir likutį pateikiami 5 lentelėje.

5 lentelė

**Projektui skirtos Lietuvos banko subsąskaitos likučio suderinimas
su banko išraše patvirtinta suma**

	eurai
Gautos lėšos į projekto subsąskaitą Lietuvos banke	506 940, 48
Palūkanos	5 538,67
Pervestos lėšos projekto konsultantams ir GPG (LG)	(446 783,19)
Banko mokesčiai	(335,29)
Likutis 2004-09-01 iki lėšų pervedimo į išdo sąskaitą ¹⁸	65 360,67

Išvada

Banko subsąskaitos likutis 2004-09-01 atitinka Lietuvos banko išraše patvirtintą sumą.

Banko mokesčiai už ISPA programos lėšų pervedimą paramos gavėjams ir paslaugų tiekėjams sudarė 335,29 eurų ir buvo padengti iš valstybės biudžeto¹⁹.

629,01 eurų banko mokesčiai (293,75 + 335,29 = 629,04) buvo padengti iš valstybės biudžeto pervedant lėšas į Lietuvos banke esančią Sanglaudos fondo lėšoms skirtą sąskaitą.

4.5. PROJEKTO GALUTINĖ IŠLAIDŲ ATASKAITA

Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir Finansinio memorandumo reikalavimų atitikties

Siekdami įsitikinti, ar Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos duomenys yra teisingi, pagrįsti projektą administruojančių institucijų (NF, LG, ir TID) apskaitoje įregistruotais duomenimis ir juos patvirtinančiais pirminiais dokumentais, ar į išlaidų ataskaitą įtrauktos išlaidos, atitinka Finansinio memorandumo reikalavimus, mes pagal projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir

¹⁷ Visų ISPA projektų užsienio bankų mokesčiai (nuo ISPA programos pradžios sudarė 4806,81 eurą) buvo padengti iš valstybės biudžeto Finansų ministerijos asignavimų programos „Finansų politikos planavimas ir įgyvendinimas“.

¹⁸ Lietuvos banko subsąskaitos likutis 2004-09-01 mokėjimo pavedimu Nr. 08 buvo pervestas į Finansų ministerijos vardu atidarytą Lietuvos banke Sanglaudos fondo lėšoms skirtą eurų sąskaitą, o Projekto subsąskaita uždaryta (2004-12-13-NF raštas Nr. (18.9-4)-6K-0413488).

¹⁹ Visų ISPA projektų banko mokesčiai už ISPA programos lėšų pervedimą paramos gavėjams ir paslaugų tiekėjams nuo ISPA pradžios sudarė 4717,90 eurų (iš jų 1386,27 už 2004 metų 8 mėn. (iki lėšų pervedimo į Sanglaudos fondo sąskaitą), 3331,63 eurų buvo padengti iš valstybės biudžeto Finansų ministerijos asignavimų programos „Finansų politikos planavimas ir įgyvendinimas“.

mokėjimo paraiškos audito programą atlikome testus. Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos pagrįstumo įvertinimo testu vertinome mokėjimus konsultantams bei Projekto komponentų sąskaitose pateiktus duomenis. Nustatėme, kad:

- tarpinių mokėjimo paraiškų ir galutinio mokėjimo paraiškos sumos yra suderintos su galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodyta išlaidų suma,
- Europos Komisijai pateiktos I ir II avansinių mokėjimų paraiškos atitinka Finansinio memorandumo reikalavimus.
- Europos Komisijai pateiktos I ir II tarpinių mokėjimų paraiškos yra teisingos, paremtos paslaugų teikėjų pateiktomis sąskaitomis ir faktiškai atliktais mokėjimais;
- Galutinio mokėjimo paraiška Komisijai parengta pagal Finansinio memorandumo bei 2002-07-29 Komisijos Reglamento (EB) Nr. 1386/2002 reikalavimus ir yra teisinga, paremta paslaugų teikėjų pateiktomis sąskaitomis ir faktiškai atliktais mokėjimais.

Taip pat šio testo pagalba mes įvertinome LG, TID ir NF audito seką kaip pakankamą.

Projekto galutinės išlaidų ataskaitos duomenų pagrįstumo apskaitos sistemų duomenimis įvertinimo testu mes nustatėme, kad projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos duomenys yra suderinti ir pagrįsti projektą administruojančių institucijų (NF, LG, ir TID) apskaitoje įregistruotais duomenimis.

Konsultacinėms bendrovėms *Scott Wilson Railways, Jacobs Gibb, Niras Consulting Engineers and Planners A/S* atlikti mokėjimai tinkamai įregistruoti LG apskaitos registruose, atitinka LG patvirtintas ISPA projektų apskaitos taisykles. Mokėjimai atlikti už minėtų komponentų bei Europinės vėžės geležinkelio linijos komponentą tinkamai įregistruoti TID apskaitos registruose.

Informacija apie Europos Komisijai pateiktas mokėjimo paraiškas ISPA lėšoms gauti pateikta 6 lentelėje.

6 lentelė

**Europos Komisijai pateiktos/teikiamos mokėjimo paraiškos Sanglaudos fondo (ISPA)
lėšoms gauti**

Eilės Nr.	Rodiklis	Suma eurais
1.	Išlaidų ataskaitoje nurodyta tinkamų išlaidų suma	1 200 748,26
2.	ISPA finansuojama tinkamų išlaidų dalis (2 eil.= 1 eil. x 0,75)	900 561,20
3.	Pateiktos avansinės ir tarpinės mokėjimo paraiškos	507 234,23
4.	Galutinio mokėjimo paraiška (4 eil. = 2 eil.-3 eil.)	393 326,97

Galutinio mokėjimo paraiškos suma yra padengta bendrojo finansavimo lėšomis Sanglaudos fondo (ISPA) skola, todėl mes atlikome galutinio mokėjimo paraiškos sumos suderinimą su ISPA dalimi, kuri apmokėta iš bendrojo finansavimo lėšų, Sanglaudos fondo (ISPA) skola eurai. Duomenys pateikti 7 lentelėje.

7 lentelė

ISPA dalies, padengtos iš bendrojo finansavimo lėšų, suderinimas su galutinio mokėjimo paraiška

Eilės Nr.	Rodiklis	Suma eurai
1.	Išlaidų ataskaitoje nurodyta tinkamų išlaidų suma	1 200 748,26
2.	ISPA finansuojama tinkamų išlaidų dalis (2 eil. = 1 eil. x 0,75)	900 561,20
3.	ISPA lėšos pervestos projekto konsultantas	(446 783,19)
4.	ISPA dalis apmokėta bendrojo finansavimo lėšomis (4 eil. = 2 eil.–3 eil.)	453 778,01
5.	Galutinio mokėjimo paraiškos suma	(393 326,97)
6.	Skirtumas (6 eil. = 4 eil.–5 eil.)	60 451,04

Skirtumą sudaro iš EK pervestos, bet neišmokėtos ISPA lėšos:

7.	Iš EK pagal mokėjimo paraiškas pervesta į Lietuvos banko sąskaitą transporto sektoriui (žr. 5 lentelę)	507 234,23
8.	Iš Lietuvos banko projekto subsąskaitos išmokėta konsultantams ir GPG (LG) (žr. 6 lentelę)	(446 783,19)
9.	Skirtumas (9 eil. = 7 eil. – 8 eil.)	60 451,04 ²⁰

4.6. PROJEKTO GALUTINĖ ATASKAITA

Bendroji informacija

ISPA finansinio memorandumo III.1 priedo III skyriuje nurodyta, kad Bendrijos paramos likutis išmokamas, jei Europos Komisijai yra pateikta projekto galutinė ataskaita. Valstybės kontrolei LG ir TID Projekto galutinę ataskaitą pateikė 2005 metų birželio mėn. (pirmą kartą buvo pateikta TID 2005-05-06 raštu Nr. 1.2-669 ir po koregavimo 2005-06-15 raštu Nr. 1.2-889). Galutinė projekto ataskaita patvirtinta 2005-06-17.²¹

Analizuodami projekto galutinę ataskaitą, mes įvertinome, ar galutinėje ataskaitoje pateikta visa informacija, reikalaujama Finansiniame memorandume, ir ar ataskaitoje tinkamai pateiktas projektui iškeltų tikslų pasiekimas.

²⁰ Atlikus skaičiavimus $(60\,451,04 + 5\,538,67) - (293,75 + 335,29)$ gauta 65360,67 eurų suma atitinka Lietuvos banko sąskaitoje esantį Sanglaudos fondo (ISPA) lėšų eurų likutį.

Išvados

Projekto galutinėje ataskaitoje pateikta visa informacija, reikalaujama Finansiniame memorandume. Ataskaitoje tinkamai pateiktas projektui iškeltų tikslų pasiekimas.

Finansinio audito 7-ojo departamento
direktorius

Tomas Mackevičius

Finansinio audito 7-ojo departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Laimutė Virbickienė

Susipažio:
Finansų ministerijos sekretorė

Natalija Kazlauskienė
2005-06-

²¹ Finansų ministerijos 2005-06-17 raštas Nr. (18.29-1) 6K-0506208.

1 PRIEDAS

Audito metu peržiūrėtos auditorių ataskaitos

Eil. Nr.	Išorės audito įstaiga	Ataskaitos pavadinimas, data, Nr. Išvados data, Nr.	Komentaras
1.	Valstybės kontrolė	ISPA projekto 2000/LT16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito 2003-12-18 ataskaita Nr. 1070-3-92. Išvada 2003-12-18, Nr. S-(1070-1.11)-2154	Vertinta ar NF ir TID tenkina minimalius ISPA finansiniame memorandume nustatytus valdymo ir vidaus kontrolės reikalavimus, vertintas projekto tikslų pasiekimas, projekto administracinis, techninis ir finansinis valdymas
2.	Valstybės kontrolė	ISPA projekto 2000/LT16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, XID ir I plėtrai“ tarpinė valstybinio audito 2004-08-03 ataskaita Nr. 1070-1-71	Vertinta ar TID ir LG tenkina minimalius ISPA finansiniame memorandume nustatytus valdymo ir vidaus kontrolės reikalavimus, vertintas projekto tikslų pasiekimas, projekto administracinis, techninis ir finansinis valdymas
3.	Valstybės kontrolė	ISPA projekto 2000/LT16/P/PA/003 „Pasiruošimas Nacionaliniam fondui bei ISPA įgyvendinančioms agentūroms taikyti išplėstinės decentralizuotos įgyvendinimo sistemos (EDIS) procedūras, kuris apimtų trūkumų įvertinimo, pasiruošimo EDIS, atitikties keliams reikalavimams vertinimo etapus	NF bei įgyvendinančioms agentūroms pasiruošimo EDIS atitikties reikalavimų taikymo atliktas D& T bei E& Y vertinimas, kurio metu buvo vertinta NF ir JA (CPVA) valdymo ir vidaus kontrolė
4.	„Ernst and Young Baltic	„Report on Compliance reassessment of the ISPA implementing agency's for transport sector capacity to implement ISPA projects under the extended decentralised implementation system (EDIS)“ (4 etapas)	Vertinti TID akreditacijos atitikimo kriterijai, tarpinės institucijos (Susisiekimo ministerijos) ir galutinių paramos gavėjų kontrolės sistemos. Vertintas TID procedūrų vadovas, projekto vadovo vykdomos kontrolės procedūros. Taip pat žiūrėta kokiais atvejais pasitelkiami išoriniai ekspertai.
5.	Valstybės kontrolė	Sanglaudos ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000-2003 m.“ 2005-02-11, Nr. 1070-3-12. Išvada 2005-02-11, Nr. S-(1070-1.11)-229	Vertinta ISPA projekto 2000/LT16/P/PT/001 „IXB transporto koridoriaus rekonstrukcija“ audito 2005-02-11 ataskaitoje Nr. 1070-3-92 bei ISPA projekto 2000/LT16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, XID ir I plėtrai“ audito 2004-08-03 ataskaitoje Nr. 1070-1-71 pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas. Vertintas projekto tikslų pasiekimas, projekto administracinis, techninis ir finansinis valdymas
6.	EK auditoriai	„Request by Lithuania for the Conferral of Management of Aid under extended decentralisation“ 2004 m. sausio 28-30 d. bei 2004-04-01	EK audito metu buvo vertinta NF, TID, ir LG valdymo ir vidaus kontrolė, institucijų struktūra, vidaus audito rezultatai, apskaitos sistema, informacinių sistemų strategija, personalo politika, finansinė kontrolė. Mes vertinome pateiktų rekomendacijų dėl ISPA programos administravimo tobulinimo, minėtų institucijų vidaus kontrolės stiprinimo įgyvendinimą bei

			pasikeitimus
7.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-07-08 Projektų finansuojamų iš ISPA lėšų, valdymo ir kontrolės sistema bei lėšų panaudojimas vidaus audito ataskaita Nr. 7	Vertinta įgyvendinančios bei galutinių naudos gavėjų valdymo ir kontrolės sistema, atlikti monitoringo ir ataskaitų pateikimo, viešųjų pirkimų auditai bei lėšų panaudojimo ir mokėjimų kontrolės vidaus auditas, pateikti atliktų patikrų vietose bei pažangos stebėjimo (veiklos po audito) rezultatai
8.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-09-18 Pasirengimo administruoti Struktūrinių ir Sanglaudos fondų lėšas vidaus audito ataskaita Nr. 3	Vertinant valdymo ir vidaus kontrolę audituotas SM, TID, LAKD, LG ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pasirengimas administruoti struktūrinių ir Sanglaudos fondų lėšas
9.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-12-31 Projektų finansuojamų iš Sanglaudos fondo, valdymo ir kontrolės sistemos vidaus audito ataskaita Nr. 10-15	Vertinta tarpinės, įgyvendinančios bei galutinių naudos gavėjų valdymo ir kontrolės sistemos būklė bei šių institucijų pasirengimas administruoti Sanglaudos fondo lėšas
10.	AB „Lietuvos geležinkeliai“ VAT	2004-12-30 vidaus audito ataskaita Nr. LS-43 (11.1-VAT) ISPA fondo lėšomis finansuojamo Kretos IX B geležinkelio koridoriaus Kaišiadorių – Radviliškio ruožo elektros tiekimo modernizavimo projekto įgyvendinimas	Vertintas kontrolės sistemos efektyvumas siekiant tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą, vertintas mokėjimo išlaidų teisingumas, sutarčių sąlygų laikymasis bei sutartyse numatytų išlaidų atitikimas ISPA finansavimo reikalavimams

2 PRIEDAS

REKOMENDACIJOS

E il. Nr.	Rekomendacija	Atsaking a institucija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1.	Technines užduotis rengti pagal nustatytus reikalavimus. (4.1.2)	TID, LG	Nuolat
2.	Administraciniu teisės aktu skirti atsakingą asmenį už techninės užduoties rengimą. (4.1.2)	TID	Nuolat
3.	Laiku parengti rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus, įskaitant ir Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo planą. (4.2.1)	TID	Nuolat
4.	Sanglaudos fondo (ISPA) projektus administruojanti TID turėtų numatyti ir parengti Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos LG parengimo ir teikimo TID bei minėtų dokumentų galimų koregavimų konkrečius terminus. Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimo terminai turi būti suderinti GPG su TID ir baigiamąjį audito deklaraciją rengiančia institucija bei reglamentuoti teisės aktais. (4.2.1)	TID	Iki 2005-10-14
5.	Laiku pagal patikros lapus atlikti pateiktų apmokėjimui sąskaitų tikrinimą. (4.2.1)	TID	Nuolat
6.	Pasikeitus bendrovės struktūrai, struktūrinių padalinių uždaviniams ir funkcijoms, atsiradus naujiems administraciniams teisės aktams, pripažinti netekusiais galios tuos teisės aktus, kurie yra pakeisti. (4.2.2)	LG	Nuolat
7.	LG bendradarbiaujant su TID parengti Projekto galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos LG parengimo ir teikimo TID bei minėtų dokumentų galimų koregavimų tvarką (suderinti su įgyvendinančia institucija galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo ir pateikimo terminus, Procedūrų vadove nustatyti terminą, per kurį, užbaigus projekto įgyvendinimo darbus, turi būti pateikiama įgyvendinančiajai institucijai Projekto galutinė ataskaita, galutinė išlaidų ataskaita bei mokėjimo paraiška. (4.2.2)	TID, LG	Iki 2005-10-14
8.	Grupės vadovui, atsakingam už projekto įgyvendinimą, tinkamai vesti konsultanto ir jo biuro darbuotojų darbo dienų bei išlaidų apskaitą, prireikus laiku teikti pastabas dėl netinkamai tvarkomos darbo laiko apskaitos. (4.2.2)	LG	Nuolat
9.	Užtikrinti, kad vykdant kitus Sanglaudos fondo projektus Komisijos reglamente ²² (EB) Nr. 621 / 2004 numatyti reikalavimai informavimo ir viešumo priemonėms būtų tinkamai įgyvendinami. (4.3)	TID, LG	Nuolat
10.	Finansų ministrui patvirtinus ES finansinės paramos naudojimo pažeidimų nustatymo bei šalinimo ir apribojimų gauti ES finansinę paramą tvarką, TID nustatyti procedūras dėl NF informavimo apie iš paslaugų teikėjų ir prekių teikėjų grąžintinas sumas. (4.4.1)	TID	Iki 2005-10-14

²² Komisijos reglamentas (EB) 2004 m. balandžio 1 d. Nr. 621/2004 nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisyklės dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla.

3 PRIEDAS

VEIKLA PO AUDITO

Valstybės kontrolės ISPA projekto 2000/LT16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, XID ir I plėtrai“ tarpinėje valstybinio audito 2004-08-03 ataskaitoje Nr. 1070-1-71 pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimas

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
1.	Atsižvelgiant į tai, kad patikrų vietoje procedūros yra parengtos, TID vadovybei užtikrinti jų laikymąsi, kaip tai nurodyta Finansavimo sutartyje.	TID	Įgyvendinta Patikros vietoje vykdomos
2.	Administraciniu teisės aktu apibrėžti kiekvieno darbo grupės nario funkcijas, teises, atsakomybę bei atsiskaitomybę už atliktą darbą.	LG	Įgyvendinta
3.	Kadangi projektai finansuojami ISPA programos lėšomis pereina į Sanglaudos fondą, atsižvelgiant į pateiktus pastebėjimus, tinkamai parengti Sanglaudos procedūrų vadovą su detaliais aprašytomis visų projekto įgyvendinimo etapų procedūromis.	LG	Įgyvendinta LG ES Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamų projektų parengimo ir įgyvendinimo procedūrų vadovas patvirtintas 2005-05-10 Nr. Į-284
4.	Nustatyti dokumentų perdavimo rašytines procedūras ir atsakingus asmenis, kai konkurso dokumentai teikiami ir vertinami skirtingose institucijose.	TID ir LG	Įgyvendinta LG PV (patv. 2005-05-10 Į-284) nustatyti už dokumentų teikimą atsakingi asmenys
5.	Sutrumpinti terminą tarp techninės užduoties ir kitų konkursinių dokumentų parengimo ir patvirtinimo.	LG	Įgyvendinta LG PV (patv 2005-05-10 Į-285) numatyta, kad TID teikiamas pilnas pirkimo dokumentų paketas, kurio sudėtis patikrinama patikros lapu.
6.	Patvirtinti sąrašą pirkimo konkurso metu gaunamų ir siunčiamų dokumentų, kurie privalomi saugoti.	TID	Įgyvendinta Gaunamų dokumentų sąrašas pateikiamas TID PV. Siunčiamų dokumentų sąrašas nepateikiamas, nes viešuosius pirkimus vykdo GPG, TID dalyvauja tik stebėtojo teisėmis.
7.	Techninėje užduotyje formuluoti užduotis aiškiai ir suprantamai, vartoti aiškiai apibrėžtas sąvokas, reglamentuotas teisės aktuose.	LG	Įgyvendinimą numatoma vertinti kito audito metu
8.	Technines užduotis rengti pagal nustatytus reikalavimus.	TID ir LG	Įgyvendinimą numatoma vertinti kito audito metu
9.	Administraciniu teisės aktu skirti už techninių užduočių rengimą atsakingą asmenį.	TID	Nebeaktualu Dėl įvykusių pokyčių reglamentuojančių Viešuosius pirkimus, GPG vykdo viešuosius pirkimus ir rengia pirkimo dokumentus, TID vykdo galutinio paramos gavėjo parengtų viešųjų pirkimų dokumentų peržiūrą ir rengia išvadas. Už pirkimų dokumentų peržiūrą ir išvadas yra paskirti atsakingi asmenys (projektų vadovai).
10.	Papildyti ISPA įgyvendinančios agentūros procedūrų vadovą ar Audito rekomendacijų	TID	Įgyvendinta Audito rekomendacijų taisyklės buvo

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
	įgyvendinimo taisykles, nustatant laikotarpį per kurį nuo audito/patikrinimo ataskaitos gavimo turi būti parengtas ir patvirtintas veiksmų planas.		papildytos 2004-08-06 įsakymu Nr. 1.3-45.
11.	Sanglaudos fondo procedūrų vadove užtikrinti funkcijų atskyrimo ir vadove numatytų procedūrų laikymosi kontrolę.	TID	Įgyvendinimą numatoma vertinti kito audito metu
12.	Procedūros, įvardytos Procedūrų vadove, turi būti suderintos su Struktūrinių padalinių nuostatuose ir darbuotojų pareiginiuose nuostatuose nurodytomis funkcijomis ir su funkcijomis, nurodytomis kituose teisės aktuose.	LG	Įgyvendinimą numatoma vertinti kito audito metu
13.	Procedūrų vadove detaliau aprašyti pasiūlymų vertinimo etapuose vykdomas procedūras.	LG	Įgyvendinta LG PV (patv 2005-05-10 Į-285) numatyti pirkimo procesų patikros lapai.
14.	Pasikeitus bendrovės struktūrai, struktūrinių padalinių uždaviniams ir funkcijoms, atsiradus naujiems administraciniais teisės aktams, pripažinti netekusiais galios tuos teisės aktus, kurie yra pakeisti.	LG	Vykdoma Papildyta „Padalinių nuostatų ir darbuotojų pareiginių nuostatų rengimo ir tvirtinimo tvarka“ (papild. 2005-05-24 Į-24). Papildymas nustato, kad atsiradus naujiems administraciniais teisės aktams, įsakymu pripažįstami netekusiais galios tie teisės aktai, kurie yra pakeisti. Tačiau naujose įsakymuose ne visada nurodoma, kuries įsakymai pripažįstami netekusiais galios
15.	Pasikeitus LG struktūrai, atitinkamai koreguoti LG procedūrų vadovą.	LG	Įgyvendinta
16.	Kadangi iš ISPA programos lėšų finansuojami projektai pereina į Sanglaudos fondą, atsižvelgiant į pateiktus pastebėjimus tinkamai parengti Sanglaudos procedūrų vadovą su detaliai aprašytais visų projekto įgyvendinimo etapų procedūromis: – detalizuojant finansų valdymo ir kontrolės procese dalyvaujančioms pareigybėms priskirtų ir faktiškai vykdomų funkcijų procedūras (nurodant konkrečią pareigybę, kuriai pavesta atlikti tam tikrą procedūrą), – nurodant, kas ir kuo vadovaujantis nustato, kokių būdu (lygiagrečiuoju ar jungtiniu) bus bendrai finansuojami ISPA projektai, – patikslinant faktiškai procedūras vykdančių pareigybių pavadinimus, – suvienodinti Finansų valdymo skyriaus darbuotojo funkcijas, pateiktas vadovo 5.5 skyriaus „Sąskaitų ir rangovų bei paslaugų tiekėjų apmokėjimo procedūrų“ schemeje ir pagrindinių procedūrų aprašyme, – atnaujinant priedų sąrašą pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus. Patikslinti vyriausiojo finansininko patvirtintus Finansų valdymo skyriaus II kategorijos ekonomisto pareiginius nuostatus vadove	LG	Įgyvendinta Įgyvendinta Įgyvendinta Nebeaktualu, nes priimtas naujas LG PV (patv. 2005-05-10 Į-284) Nebeaktualu, nes LG PV (patv. 2005-05-10 Į-284) galiojantys teisės aktai nededami į priedus. PV yra Procedūrų patvirtinimo, pakeitimo ir papildymo tvarka, kuri turėtų užtikrinti PV atitiktį galiojantiems teisės aktams. Įgyvendinta

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
	patvirtinta funkcija – ISPA finansininko surinktų dokumentų patikrinimas. Patvirtinus naujus pareiginius nuostatus, senuosius panaikinti kaip netekusius galios. Vykdyti EK 2002 m. lapkričio 11–15 d. atlikto audito rekomendaciją – siekiant pagerinti funkcijų atskyrimą rekomenduojama, kad banko išrašų ir apskaitos sistemos sutikrinimą atliktų asmuo, kuris neįtrauktas į mokėjimo ir (ar) apskaitos funkcijas.		Igyvendinta
17.	Papildyti LG procedūrų vadovą, nustatant: – audito ir patikrų ataskaitose pateiktų pastabų, rekomendacijų vykdymo tvarką ir laikotarpį, per kurį nuo audito ar patikrinimo ataskaitos gavimo turi būti parengtas ir patvirtintas veiksmų planas dėl rekomendacijų įvykdymo ir jame nurodytas rekomendacijos įvykdymo terminas. LG administracijai užtikrinti, kad rekomendacijos būtų įvykdomos tinkamai ir laiku.	LG	Igyvendinta iš dalies LG PV, patv. 2005-05-10 Į-284, nustatyta „Procedūrų patvirtinimo, pakeitimo ir papildymo tvarka“, kuroje nurodyta, kad PV gali būti keičiamas, jei Išorės institucija nustato poreikį keisti PV Audito ir patikrų ataskaitose pateiktų pastabų ir rekomendacijų, nesusijusių su PV pakeitimu ir papildymu, vykdymo tvarka nėra nustatyta.
18.	Bendrovės administracijos vadovui spręsti klausimą dėl Vidaus audito tarnybos pavaldumo.	LG	Igyvendinta 2004-07-14 LG generalinio direktoriaus įsakymu Į-389 nustatyta, kad vidaus audito tarnybos darbuotojai vykdydami ES paramos auditus, yra pavaldūs LG generaliniam direktoriui. LG valdymo struktūroje, patvirtintoje 2005-01-20, vidaus audito tarnyba pavaldi direktoriui vidaus kontrolei.
19.	Bendrovės administracijai turėtų skirti didesnę dėmesį vidaus kontrolės stiprinimui, jos efektyvumo gerinimui. Vidaus audito tarnybai tinkamai vykdyti gen. direktoriaus 2001-06-01 įsakymu Nr. 212 patvirtintų nuostatų, IV sk., 2 d., 44 p. reikalavimus ir Vidaus audito tarnybos nuostatų 5.4 ip 5.13 p. nurodytas funkcijas. Bendrovės administracijai turėtų skirti didesnę dėmesį vidaus audito tarnybos auditorių mokymams dirbti pagal naujai parengtą Vidaus audito procedūrų vadovą.	LG	Igyvendinta LG vidaus audito tarnyba atliko telekomunikacijų ISPA projekto (PT009, PT006) auditą, kurio metu vertino LG vidaus kontrolės sistemą.

Sanglaudos (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ valstybinio audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimas

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
1.	Užtikrinti, kad nepriklausomų techninių prižiūrėtojų pateikiamose sąskaitose būtų išskiriamos kiekvienam projektui tenkančios	TID	Bus tikrinama kito audito metu tikrinant techninių prižiūrėtojų pateiktas sąskaitas.

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
	sumos.		
2.	Griežčiau tikrinti gaunamų apmokėti sąskaitų pagrįstumą ir atitiktį pirminiams dokumentams.	TID	Bus tikrinama kito audito metu tikrinant sąskaitų apmokėjimą.
3.	Užtikrinti, kad vykdant kitus Sanglaudos fondo projektus Komisijos reglamente ²³ (EB) Nr. 621 / 2004 numatyti reikalavimai informavimo ir viešumo priemonėms būtų tinkamai įgyvendinami. Galutiniame paramos gavėjo procedūrų vadove numatyti viešumo priemonių įgyvendinimo procedūras, paskirti asmenis, atsakingus už viešumo priemonių įgyvendinimą.	Vadovaujančioji institucija	Bus tikrinama kito audito metu atliekant projektų, kurių viešumo priemonės bus vykdomos 2005 m., auditą. Įgyvendinta TID, įgyvendinimas LAKD bus tikrinamas kito audito metu. TID savo procedūrų vadove, ir galiojusiame projekto įgyvendinimo metu, ir patvirtintame 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-92, yra numachi, kad už viešumo priemones atsako GPG. TID yra numachi, kad ji atsakinga tik už GPG vykdomų viešumo priemonių įgyvendinimo priežiūrą. TID PV numatyta, kad už viešumo įgyvendinimą atsakingi GPG projektų vadovai ²⁴ . Rekomendacijų įgyvendinimas LAKD bus tikrinamas kito audito metu.
4.	Reglamentuoti priežiūros komiteto (įskaitant <i>ad hoc</i> priemones) funkcijas, pareigas, teises ir atsakomybę. Patvirtinti priežiūros komiteto narių sudėtį ir priežiūros komiteto darbo reglamentą.	Vadovaujančioji institucija	Įgyvendinta Priimtas 2005-02-08 LR finansų ministro įsakymas Nr. 1K-048 „Dėl Sanglaudos fondo priežiūros komiteto personalinės sudėties“. Pirmas posėdis įvyko 2005-05-24,25 dienomis. Priežiūros komiteto darbo reglamentas patvirtintas 2005-05-24.
5.	Rekomenduojame Vadovaujančiai institucijai kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl detalesnio Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo išaiškinimo.	Vadovaujančioji institucija	Įgyvendinta Finansų ministerija 2005-06-28 raštu Nr. (4.74.2-06)-6K-0506462 kreipėsi į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo išaiškinimo.
6.	Reglamentuoti TID ir LAKD funkcijas ir atsakomybę taip, kad nebūtų prieštaravimų Biudžeto sandaros įstatymo nuostatom.	TID	Įgyvendinta 2005 m. sausio 24 d. nutarimas Nr. 64 „Dėl 2005 metų LR valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ (Žin., 2005, Nr. 12-373) TID, kaip asignavimų valdytojas, valdo Sanglaudos fondo lėšas. TID yra Sanglaudos fondo lėšų valdytojas todėl prieštaravimo Biudžeto sandaros įstatymo nuostatoms nebeliko.
7.	Inicijuoti galiojančių administracinių teisės aktų pakeitimus numatant, kad Vidaus audito skyrius gautų visas audito ataskaitas, susijusias su Finansų ministerijoje vykdomu ES lėšų administravimu.	Vadovaujančioji institucija	Neįgyvendinta
8.	Parengti ir patvirtinti Sanglaudos fondo darbo procedūrų vadovą	Vadovaujančioji institucija	Įgyvendinta Sanglaudos fondo vadovaujančiosios institucijos darbo procedūrų vadovas

²³ Komisijos reglamentas (EB) 2004 m. balandžio 1 d. Nr. 621/2004 nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisyklės dėl informavimo ir viešumo priemonių, susijusių su Sanglaudos fondo veikla

²⁴ 2 TID PV (patvirtinto 2004-12-31 TID direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-92) Sk. 5.4

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
			tvirtintas 2005-01-25 Europos Sąjungos programų valdymo departamento direktoriaus parašu.
9.	Visus TID darbo procedūrų vadovo pakeitimus įforminti teisiškai. Vadovybei užtikrinti TID darbo procedūrų vadovo laikymąsi.	TID	Bus tikrinama kito audito metu audituojant projektą, kurio mokėjimo paraiškos bus teikiamos 2005 m. Naujas TID Procedūrų vadovas patvirtintas 2004-12-31 TID direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-92. Jo laikymasis bus tikrinamas kito audito metu.
10.	Užtikrinti, kad būtų laikomasi nustatytų konkursinių pasiūlymų galiojimo terminų.	TID	Bus tikrinama kito audito metu vertinant projektų, kurių konkursai vyko 2005 m. konkurso procedūras.
11.	Siekiant užtikrinti tinkamą pasiūlymų vertinimą ir geriausio pasiūlymo pasirinkimą, pasiūlymų vertinimams numatyti pakankamą laiką.	TID	Bus tikrinama kito audito metu vertinant projektų, kurių konkursai vyko 2005 m. konkurso procedūras.
12.	Užtikrinti, kad būtų laikomasi nustatyto posėdžių grafiko, perspėti vertintojus dėl jų neatsakingo elgesio pasekmių. Jei atliekami numatyto konkursinių pasiūlymų vertinimo komisijos posėdžių grafiko pakeitimai, juos tinkamai įforminti.	TID	Bus tikrinama kito audito metu vertinant projektų, kurių konkursai vyko 2005 m. konkurso procedūras.
13.	Numatyti atitinkamas procedūras dėl dokumentų perdavimo iš LAKD į TID rengiamame TID Darbo procedūrų vadove Sanglaudos fondo projektams administruoti.	TID	Įgyvendinta TID yra numachiūsiai veiksmus, kurie užtikrina iš GPG gaunamos viešųjų pirkimų informacijos konfidencialumą. (PV 4.3.3)
14.	Rekomenduojame TID ir LAKD darbo procedūrų vadovuose patvirtinti darbo procedūras, užtikrinančias konkursinių pasiūlymų palyginimą, juos vertinant, su techninio projekto ekonomine dalimi (skaičiuojamąja sąmata).	TID	Neįgyvendinta TID 2004-12-31 direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-92 patvirtintame „Darbo procedūrų vadove“ nenumatyta konkursinių pasiūlymų palyginimas, juos vertinant, su techninio projekto ekonomine dalimi.
15.	Rengiant vidaus audito 15 proc. išlaidų patikrinimų ataskaitas ir atrankinių patikrinimų metodiką atsižvelgti į nustatytus vidaus audito ataskaitos trūkumus.	Susisiekimo ministerijos VAS	Neįgyvendinta SM VAS metodika nebuvo parengta, nes Finansų ministerija neparengė ir nepatvirtino Sanglaudos fondo atrankinių tikrinimų pavyzdinės metodikos.
16.	LAKD galutinio paramos gavėjo procedūrų vadove numatyti galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos parengimo, pateikimo TID ir galimus galutinės ataskaitos koregavimo terminus. Galutinės ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos administravimo terminai turi būti suderinti su TID, NFD ir baigiamąjį audito deklaraciją teikiančia institucija, bei reglamentuoti teisės aktais.	Vadovaujančioji institucija	Iš dalies įgyvendinta Priimtas 2005-04-19 LR finansų ministro įsakymas Nr. 1K-114, jame nurodyta jog, „Mokėjimo prašymų formą, jų teikimo periodiškumą, avansinio ir galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminus ir mokėjimo prašyme nurodomų išlaidų paskirstymą pagal mokėjimo šaltinius mechanizmą nustato įgyvendinančiosios institucijos ir galutinis paramos gavėjas, tai įforminama sutartyje dėl pareigų ir atsakomybės įgyvendinant projektą atsižvelgus į šiame punkte nurodytus terminus“. Įgyvendinančiosios institucijos ir galutinio paramos gavėjo sutartyse faktiškai nėra nurodyta terminų. NFD ir TID sutartyse nėra nustatytų darbo procedūrų, garantuojančių vientisos sistemos greitą ir tinkamą Galutinės ataskaitos ir galutinės

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
			mokėjimo paraiškos administravimą.

Nuo 2004 metų pradžios nacionalinių ir ES audito institucijų atliktų auditų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimas

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
1.	Nustatyti dokumentų perdavimo rašytines procedūras ir atsakingus asmenis, kai konkurso dokumentai teikiami ir vertinami skirtingose institucijose.	TID	Neįgyvendinta
2.	Administraciniu teisės aktu skirti už techninių užduočių rengimą atsakingą asmenį.	TID	Nebeaktualu Yra pokyčių, reglamentuojančių Viešuosius pirkimus, todėl GPG vykdo viešuosius pirkimus ir rengia pirkimo dokumentus, TID vykdo galutinio paramos gavėjo parengtų viešųjų pirkimų dokumentų peržiūrą ir rengia išvadas. Paskirti už pirkimų dokumentų peržiūrą ir išvadas atsakingi asmenys (projekto vadovai).
3.	Sanglaudos fondo procedūrų vadove užtikrinti funkcijų atskyrimo ir vadove numatytų procedūrų laikymosi kontrolę.	TID	Bus tikrinama kito audito metu
4.	Naudoti Monitoringo patikros lapus ir juos nuolat atnaujinti.	TID	Įgyvendinta TID procedūrų vadove (2004-12-31) yra numatytas patikros lapų tikrinimas
5.	Finansų kontrolės ir apskaitos padalinyje naudojamus patikros lapus papildyti klausimais dėl išlaidų tinkamumo.	TID	Įgyvendinta Patikros lapai buvo papildyti norint nustatyti, ar išlaidos tinkamos. TID PV (patv. 2004-12-31 TID dir. įsak. Nr. 1.3-92) Priedas Nr. 4, Tarpinio mokėjimo paraiškos patikros lapas SG-PL-012, 14 klausimas.
6.	Aprašyti, kaip apskaitomos iš konkurso dokumentacijos pardavimų gautos lėšos TID, ir nurodyti, kaip šios lėšos buvo apskaitomos.	TID	Įgyvendinta Vyr. finansininkas 2004-03-16 išsiuntė Nacionaliniam fondui raštą Nr. 1.2-183 dėl biudžetinių lėšų apskaitos. Pajamos, gautos pardavus konkurso dokumentus, nėra susiję su ISPA lėšų apskaita.
7.	Parengti kompiuterinės sistemos tobulinimo planą, suderintą su Finansų ministerija.	TID	Įgyvendinta Įrengtas vietos TID kompiuterinį tinklas naujose patalpose. TID vietos kompiuterių tinklas įjungtas į VIKT ir atitinka valstybinių institucijų naudojamas kompiuterines sistemas. TID įdiegta kompiuterinė valstybinės įstaigos biudžeto apskaitos programa, suderinta su Finansų ministerijos VBAMS.
8.	Nustatyti procedūrų vadovo atnaujinimo tvarką ir paskirti už tai atsakingą asmenį; atnaujinti ISPA įgyvendinančiosios agentūros procedūrų vadovą.	TID	Įgyvendinta TID direktoriaus 2004-12-31 įsakymu Nr. 1.3-92 paskirtas už procedūrų vadovo atnaujinimą atsakingas vyriausiasis specialistas (procedūrų kontrolierius).
9.	TID parengti įvadinės ataskaitas, kuriose būtų vertinama visų galutinių paramos gavėjų organizacinė struktūra ir veikla.	TID	Įgyvendinta Ataskaita parengta 2004-06-09
10.	Papildyti darbo procedūrų vadovą ir aprašyti	TID	Įgyvendinta

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
	direktoriaus pavaduotojo vykdomas kontrolės procedūras.		Sanglaudos fondo procedūrų vadove apibrėžtos direktoriaus pavaduotojo funkcijos, nustatytos vidaus kontrolės procedūros (aprašyta vidaus kontrolės sistema).
11.	Darbo procedūrų vadove aprašyti procedūras ir funkcijas, kurias atlieka kontrolės ir darbo procedūrų tikrinimo padalinys. Pakoreguoti organizacinę struktūrą ir patvirtinti darbuotojų etatus.	TID	Igyvendinta Sanglaudos fondo procedūrų vadove aprašytos Finansų kontrolės ir apskaitos skyriaus darbuotojų vykdomos funkcijos, jų etatai sukurti.
12.	Darbo procedūrų vadove numatyti papildomas procedūras, nustatančias sutarčių sudarymą su nepriklausomu techniniu prižiūrėtoju, atsiskaitymo už atliktus darbus tvarką (pateisinamųjų dokumentų pateikimas, išorės ekspertizų prašymo atvejais).	TID	Bus tikrinama kito audito metu
13.	Įvesti procedūrą, kuri užtikrintų, kad ateityje tie patys darbai du kartus nesikartotų Finansiniame memorandume. Tai garantuotų, jog dvigubo apmokėjimo rizika būtų pašalinta. (papildyti ISPA procedūrų vadovo 3.3 straipsnį numatant paraiškų dėl ES finansavimo finansinių planų lapų tikrinimą).	LG	Bus tikrinama kito audito metu
14.	Sukurti planuojamos projektinės vertės nustatymo reguliarių tikrinimų sistemą, kuri užtikrintų, kad LR finansų ministerijos pateiktos planuojamos projektinės vertės atitiktų tos dienos kainą. (papildyti ISPA procedūrų vadovo 3.3 straipsnį numatant, esant reikalui, galimybių studijų patikslinimą).	LG	Bus tikrinama kito audito metu
15.	Įdiegti konkursinių dokumentų ekspertizę, kad jie būtų suderinami laiku. (Papildyti ISPA procedūrų vadovo 4.3, 4.3 straipsnius numatant konkurso dokumentų ekspertinį vertinimą).	LG	Igyvendinta Konkursinius dokumentus vertina TID. LG yra numaćiusi dokumentų tikrinimo ir tvirtinimo procedūrą. LG PV (patv. 2005-05-10 LG gen. dir. įsak. Nr. Į-284) p. 1.5 Projekto parengimo pirkimo dokumentų rengimas; p. 3.4 Projekto įgyvendinimo pirkimo dokumentų rengimas.
16.	Užtikrinti tokią kontrolę, kad ateityje konkurso vertinimas vyktų efektyviau ir tinkamai būtų laikomasi taisyklių. (papildyti ISPA procedūrų vadovo 4.2, 4.3 straipsnius užtikrinant konkurso vertinimo proceso efektyvumą).	LG	Igyvendinta LG PV (patv. 2005-05-10 LG gen. dir. įsak. Nr. Į-284) yra numatyti patikros lapai PL-5 ir PL-6, skirti pirkimo procesams vertinti. Taip pat PV numatyta, kad Viešųjų pirkimų komisija, vykdydama konkursą, turi vadovautis Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymu, LG pirkimų procedūromis ir Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu (p. 3.5, 19 e).
17.	Pridėtinės išlaidos inžinieriui (prižiūrėtoji), tokios kaip biuro įrengimas ir biuro aprūpinimas, turi būti įskaičiuotos į inžinieriaus darbo dienos įkainius (papildyti ISPA procedūrų vadovo 3.3, 3.4 straipsnius numatant, kad netinkamos ISPA, Sanglaudos, Europos regioninės plėtros fondų mokėjimų išlaidos nebūtų įtrauktos į paslaugų ir rangos kontraktus).	LG	Igyvendinta LG PV (patv. 2005-05-10 LG gen. dir. įsak. Nr. Į-284) patikros lape PL-3 yra klausimas dėl netinkamų išlaidų (kl. Nr. 2.21).
18.	Apsvarstyti VAT pavaldumo gen. direktoriui būtinumą ir atlikti atitinkamus struktūrinius	LG	Igyvendinta 2004-07-14 LG gen. direktoriaus įsakymu

Eil. Nr.	Rekomendacijos	Atsakinga institucija	Rekomendacijų įgyvendinimo būklė komentarai
1	2	3	4
	pakeitimus.		Nr. Į-389 nustatyta, kad Vidaus audito tarnyba, atlikdama ES paramos auditus yra pavaldi generaliniam direktoriui.
19.	Išnagrinėti nustatytą riziką dėl dvigubo apmokėjimo ir pakoreguoti audito metodus (papildyti ISPA procedūrų vadovo 1.3.3, 3.3 straipsnius numatant finansinių planų paraiškose tikrinimą pagal patikros lapus).	LG	Bus tikrinama kito audito metu
20.	Papildyti Vidaus audito procedūrų vadovą ir atlikti auditus laikantis ES nuostatų EC 1386/2002.	LG	Nebeaktualu Šią funkciją atlikti paskirta Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriui.
21.	Paskirti Finansų kontrolės ir apskaitos skyriaus darbuotojus, atsakingus už mokėjimo paraiškų rengimą ir teikimą Susisiekimo ministerijai, struktūrinių fondų priežiūrą.	TID	Įgyvendinta Atsakingu asmeniu 2004-10-01 TID direktoriaus įsakymu Nr. 1.3-58a paskirta vyr. finansininkas.
22.	Papildyti AB „Lietuvos geležinkeliai“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimo taisyklės punktu, kad projektų finansuojamų iš ES struktūrinių, Sanglaudos fondų ir bendrafinansavimo lėšų, pirkimai vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu.	LG	Nebeaktualu Viešųjų pirkimų tarnyba prie LRV išaiškino, kad rekomendacija neturi prasmės (2004-12-09 raštas Nr. 4S-22-2452).
23.	Pakeisti AB „Lietuvos geležinkeliai“ ISPA projektų buhalterinės apskaitos, ISPA lėšų bankų sąskaitų tvarkymo, gautų iš ISPA lėšų finansuojamų darbų ir paslaugų sąskaitų pateikimo, tikrinimo ir apmokėjimo taisyklės pagal ES fondų lėšų apskaitą reglamentuojančius ES ir Lietuvos teisės aktus.	LG	Įgyvendinta PV reglamentuoja Sanglaudos fondo dalies apmokėjimą. Bendrojo finansavimo lėšų apmokėjimą reglamentuoja ISPA projektų buhalterinės apskaitos, ISPA lėšų bankų sąskaitų tvarkymo, iš ISPA lėšų finansuojamų darbų ir paslaugų sąskaitų pateikimo, tikrinimo ir apmokėjimo taisyklės, pakeistos 2005-02-07 LG direktoriaus įsakymu Nr. Į-86. Taisyklėse pateikiamos nuorodos į LR finansų ministro 2004-08-16 įsakymą Nr. 1K-288.
24.	Papildyti projektų vadovų pareiginius nuostatus, atsižvelgiant į AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus 2003-03-26 įsakymu Nr. Į-116 patvirtintus Investicinio projekto vadovo atsakomybės ir atskaitingumo nuostatus.	LG	Įgyvendinta Projektų valdymo skyriaus nuostatai ir šio skyriaus darbuotojų pareiginiai nuostatai buvo pakeisti 2004-12-08 LG Infrastruktūros direktoriaus įsakymu Nr. Į-663.